

GŁOS PORANNY

DZIENNIK SPOŁECZNY, POLITYCZNY I LITERACKI

Redakcja: Piotrkowska 101. Telefony: 144-44, 177-77
Redaktor przyjmuje od godz. 5-ej — 7-ej wieczorem.

Cena 20 groszy

Administracja: Piotrkowska 70. Telefon 222-22
Tel. nocny 144-44. Nr. konta P.K.O. 66.155 i 64.730

Sztab Hitlera w Gdańsku

Z Monachjum ma być przeniesiony cały aparat organizacyjny i mobilizacyjny szturmówek

Liga Narodów nie dopuści do stabilizacji bazy hitlerizmu na terenie Wolnego Miasta

BERLIN, 15 IV. W związku z rozgromieniem hitlerowskich oddziałów szturmowych przez dekret Hindenburga w kołach politycznych krąży pogłoski, iż sztab oddziałów szturmowych i tajne archiwum partii narodowych socjalistów przeniesione być mają do Gdańska.

W najbliższych dniach spodziewany jest przyjazd do Gdańska wybitnych współpracowników Hitlera, którzy mają opracować plan przeniesienia z Monachjum do Gdańska całego aparatu organizacyjnego i mobilizacyjnego szturmówek.

Nikde naogół wyniki rewizji w lokalach hitlerowskich przy pisać należy rzekomo faktowi, że narodowi socjaliści przygotowani na rozwiązanie ich bojowych organizacji, wszystkie ważniejsze dokumenty zdolali wywieźć do Gdańska.

GDANŃSK, 15 IV. Komendant tutejszych oddziałów szturmowych narodowych socjalistów wydał do członków organizacji odezwę, w której wzywa do zachowania spokoju, gdyż wobec rozwiązania oddziałów szturmowych w Niemczech ewentualne wykroczenia hitlerowców w Gdańsku mogłyby dać „nieprzyjacielowi narodu niemieckiego” podstawę do domagania się rozwiązania organizacji bojowych narodowych socjalistów również i w Gdańsku.

KRÓLEWIEC, 15 IV. Na terenie Prus Wschodnich prowadzona jest energiczna akcja, mająca na celu przyjęcie i rozmieszczenie t. zw. „bataljonów pracy” już w najbliższych dniach. „Bataljony pracy” są oddziałami szturmowymi hitlerowców, które po rozwiązaniu przez rząd Rzeszy, organizują się pod nową nazwą.

Liga będzie interwenjować by rozwiązać bojówki

GENEWA, 15 IV. Zgromadzeni w Genewie przedstawiciele rządów wszystkich państw świata zajęci są żywo przebiegiem likwidowania przez rząd niemiecki organizacji wojskowo-bojowych Hitlera.

Na tle wiadomości, dochodzących z Berlina mówi się zarówno wśród dyplomatów, jak i w sekretarjacie generalnym ligi narodów o konieczności wydania przez senat w. m.

Gdańska zarządzeń analogicznych do ostatniego rozporządzenia rządu Rzeszy niemieckiej. W lidze narodów wskazują, że nawet rząd brunświcki złożony z hitlerowców, posłuchał się zarządzeń rządu Rzeszy i wydał u siebie rozkaz rozwiązania bojówek hitlerowskich. Wydaje się być rzeczą oczywistą, że w tym stanie rzeczy senat w. m. Gdańska nie może okazać się bardziej tolerancyjny wobec hitlerowców, aniżeli rząd jednego z niemieckich państw związkowych, złożony w całości z członków organizacji narodowo-socjalistycznej.

Zagadnieniem wydania przez senat w. m. Gdańska rozporządzenia o likwidacji bojówek hitlerowskich zajmują się przede wszystkim koła prawnicze ligi narodów, zastanawiając się nad ewentualnością wskazania przez ligę narodów, jako instytucję powołaną do sprawowania opieki nad Gdańskiem, na konieczność wydania takich zarządzeń, szczególnie w obliczu wiadomości, głoszących, że Hitler ma zamiar sztab swój przenieść z Monachjum do Gdańska.

Dzikię demonstracje przeciw dekretowi Hindenburga

BERLIN, 15 IV. (PAT). Po zamknięciu przez policję hitlerowskich oddziałów szturmowych w Brunświku, narodowi

socjaliści urządzili w nocy wielką demonstrację z udziałem kilkuset umundurowanych i uzbrojonych szturmowców. Pod czas danej przez demonstrantów salwy rewolwerowej został raniony 1 z uczestników demonstracji. Policja rozproszyła tłum, aresztując opornych. Hitlerowcy zdolali odbić aresztowanych.

Według komunikatu policji manifestanci dopuścili się również rabunku na jednym z przechodniów, któremu skradziono teczkę z całą jej zawartością.

W Kilonji powtórzyły się wczoraj wieczorem zaburzenia hitlerowskie. Urządzono tu również pochód, który obrzucił kamieniami redakcję jednego z pism demokratycznych. Interwenjowała policja, która jednakże nie zdołała schwycić sprawców zająć. Prezydium policji w ogłoszonym komunikacie czyni odpowiedzialnymi przywódców miejscowych organizacji hitlerowskich za wszelkie wykroczenia byłych członków oddziałów szturmowych.

Pozatem narodowi socjaliści

Na smaczne
śniadania, obiady i kolacje
zaprasza
WINIARNIA
A.P.CZKWIANIAKA
Łódź, Piotrkowska 69, tel. 138-64

urządzili antyrządową demonstrację w Krefeld, wnosząc okrzyki przeciwko Brüningowi i pruskiemu ministrowi spraw wewn. Seweringowi. Następnie hitlerowcy obrzucili kamieniami dom zastępcy prezydenta policji.

W wielkiej sali jubileuszowej we Wrocławiu dozory znaleźli szereg butelek, zawierających 5 litrów cuchnącego gazu. Znalaziono również flagi ze znakami hitlerowskimi. Przypuszczają, że przedmioty te były przygotowane dla urzędniczej kontrademonstracji w czasie zapowiedzianego przemówienia premiera pruskiego Brauna.

Hitler wiedział o zamierzeniach rządu

BERLIN, 15 IV. (PAT). — W toku likwidacji oddziałów szturmowych wyszło na jaw, że zarówno kierownictwo partii narodowych socjalistów, jak i komendy okręgowe na długo przed dekretem prezydenta Rzeszy były szczegółowo poinformowane o przygotowywanych przez rząd Brüninga zarządzeniach.

W wielu miastach, m. in. w Berlinie i Wrocławiu policja stwierdziła, że wyżsi urzędnicy państwowi sympatyzujący z partią narodowych socjalistów,

dopuszczali się niedyskrecji, ostrzegając zainteresowanych o planach rządu. Urzędnicy ci po ciągnięciu będą do odpowiedzialności za ujawnienie tajemnicy służbowej. Dzięki informacjom niedyskretnych urzędników komendy szturmówek hitlerowskich zdołały jeszcze przed wkroczeniem policji usunąć większą część kompromitującego materiału.

„Pod presją Francji!”

BERLIN, 15 IV. (PAT). — W wywiadzie z przedstawicielem prasy zagranicznej Adolf Hitler zarzucał rządowi Brüninga, że rozwiązanie narodowo-socjalistycznych oddziałów szturmowych nastąpiło pod presją Francji.

W związku z tem, jak donosi „8-uhr Abendblatt” rząd Rzeszy zwrócił się do rządu brunświckiego, którego urzędnikiem jest Hitler z żądaniem pościągnięcia przywódcy narodowych socjalistów do odpowiedzialności dyscyplinarnej za szerzenie nieprawdziwych i uchybiających prestige’owi rządu centralnego wiadomości.

Towarzystwo okrętowe na usługach Hitlera

BERLIN, 15 IV. (PAT). Duże wrażenie wywołała w kołach politycznych wiadomość „B. Z. am Mittag”, jakoby towarzystwo okrętowe Hamburg - Ameryka, t. zw. Hapag, które ostatnio otrzymało od rządu Rzeszy większą subwencję, przed kilku tygodniami przekazało do dyspozycji partii narodowych socjalistów 120 tys. marek.

Przemysłowcy za Hitlerem

Mała inflacja i pozbycie się długów

ESSEN, 15.4. (PAT) — Jak donosi „Ruhr - Echo”, na posiedzeniu rady nadzorczej przedsiębiorstw Kruppa miano oświadczyć, że pewna część zachodnio-niemieckich przemysłowców finansowała ruch Hitlera. Przemysłowcy ci spodziewali się, że przy pomocy Hitlera i „małej inflacji” pozbędą się swych długów.

Marsz. Piłsudski w Bukareszcie

odbył konferencje z królem Karolem i ministrami rumuńskimi

Podobno dziś marszałek ma powrócić do kraju

BUKARESZT, 15.4. — Parowic „Romania”, nak którego pokładzie marsz. Piłsudski odbywał podróż z Egiptu do Rumunii, zwinął do Konstancy w wtorek.

Marszałek natychmiast w towarzystwie polskiego Szembeka odjechał do Bukaresztu, gdzie jeszcze przed południem odbył konferencję z królem Karolem.

Z kolei król Karol rewizytował marszałka w apartamentach poselstwa polskiego.

W ciągu dnia Marszałek Piłsudski odbył konferencję z szeregiem wybitnych osobistości rumuńskich, m. in. również z premierem Jorgą i ministrem Argetoianu.

Przedmiotem tych rozmów był szereg niezłatwionych dotychczas spraw, dotyczących stosunków między obu państwami, a przede wszystkim kwestja ujednostajnienia stanowiska obu rządów w kwestjach, które stanowią przedmiot obrad konferencji rozbrojenia woj.

W środę popołudniu marszałek Piłsudski odjechał do Folticeni.

BUKARESZT, 15.4. (PAT) — Marszałek Piłsudski był wczoraj przyjęty przez królową Marję, która odjechała wieczorem do Białogrodu w odwiedziny do swej córki, królowej Jugosławji.

WARSZAWA, 15.4. — Według krążących pogłosek marszałek Piłsudski już w dniu dzisiejszym (sobota) przybyć ma do Polski.

Karabin i propaganda

Polityczna broń armji sowieckiej

Jak wiadomo, do armji czerwonej nie przyjął się synów dawnych przedstawicieli burżuazji, duchowieństwa i innych nieproletarjackich warstw. W armji sowieckiej musi być zachowana „czystość klasowa”, bowiem zdaniem przywódców komunistycznych przyszła wojna będzie miała charakter czysto klasowy, a wielką rolę w niej odgrywać będzie nie tylko techniczne wyposażenie armji, ale również jej skład i przysposobienie polityczne. Dlatego też zwłaszcza w ostatnim czasie baczna zwraca się uwagę na wychowanie polityczne żołnierzy armji czerwonej.

Rekruci wstępujący do armji czerwonej poddawani są ścisłemu dozorowi politycznemu, wykonywanemu przez specjalne kadry polityczne. Kursom tym przypisuje się takie znaczenie, jak np. nauce sztuki wojennej. Politycznym wyszkoleniem rekrutów kieruje nie tylko „politruk” (przywódca polityczny) kompanji lub pułku albo dowódca, o ile nie jest tylko fachowcem wojskowym, ale zarazem i komunistą, lecz również członkowie komórki komunistycznej danego oddziału armji. Rekrutom odznaczającym się specjalnymi skłonnościami do polityki przydziela się specjalnych indywidualnych nauczycieli, którzy pogłębiają ich wiadomości polityczne i którzy są ich opiekunami.

Wszyscy żołnierze armji czerwonej utrzymywani są w stałym napięciu politycznym i informuje się ich o wszelkich przejawach międzynarodowego życia politycznego, oczywiście pod komunistycznym kątem widzenia. Bezustannie wpaja się w żołnierzy wiarę, że „świat burżuazyjny” przygotowuje się do zaatakowania związku sowieckiego i, że dlatego organizacja obrony jest żywotną koniecznością, kwestją samoobrony.

Sowieckim władzom wojskowym chodzi o to, aby dowódcy wojskowi byli zarazem dowódcami politycznymi. Pod tym względem udało się już na 50 procent połączyć obie funkcje w jednej osobie. Wojskowe szkoły komunistyczne ukończyło już tylu wojskowych fachowców - komunistów, że w wielkiej mierze zastąpić oni mogą dowódców, którzy nie byli komunistami i pomiędzy którymi jeszcze przed 5 — 6 laty było bardzo dużo oficerów b. armji carskiej.

Centralny komitet wykonawczy partji komunistycznej zwraca uwagę na polityczne wykształcenie młodszych oficerów, a główny organ armji czerwonej „Krasnoarmiejskaja Zwiezda” zaznacza, że „nieodłączną częścią materiału naukowego dla dowódcy jest systematyczne pogłębianie marksowsko-leninowskiego przysposobienia dowódców”.

ODPŁYW ZŁOTA

Uwaga świata finansowego koncentruje się w ostatnich czasach na faktach, które zdają się stanowić zapowiedź ważnych zmian w dziedzinie międzynarodowego ruchu kapitałów i rozdziału światowego zasobu złota.

W latach 1929 — 1931 ruch kapitałów i złota kierował się niemal wyłącznie do Francji, powiększając pokaźny już przedtem zasób kruszcowy francuskiej instytucji emisyjnej o 12 miliardów franków w roku 1930 i o 15 miliardów w roku 1931. Ten wzrost zapasu złota w Banku Francuskim — potęgający się w miarę pogłębiania się kryzysu światowego — zrodził pogląd, ustalający ścisłą łączność między kryzysem a akumulowaniem się złota w kilku krajach. Kraje te (a przedewszystkiem Francja) stały się w ten sposób odpowiedzialne w opinii wielu ekonomistów i polityków za skutki kryzysu gospodarczego; ich to egoistyczny polityka ściągania i akumulowania drogocennego kruszcu miała stać się przyczyną trudności, w jakie popadło gospodarstwo światowe, zahamowane w swych funkcjach wskutek braku dostatecznej ilości środków płatniczych. Nie wątpliwie pomiędzy akumulacją złota we Francji, a kryzysem istnieje ścisły związek; prawdopodobnie jednak się wydaje, że raczej pierwsze jest skutkiem drugiego, niż odwrotnie. Zaburzenia finansowe, jakie wstrząsnęły większością krajów Europy podrywały wiarę w solidność najsilniejszych nawet organizmów gospodarczych i spowodowały ucieczkę kapitałów do Francji, uchodzącej — przynajmniej w czasach ostatnich — za jedyne bezpieczne dla nich schronienie.

Obecnie jednak zdają się zmieniać warunki, które wyznaczyły Francji miejsce tak uprzywilejowane w międzynarodowym życiu finansowym. Wskazują to całkiem pewne oznaki. Jeżeli porównamy bilans Banku Francuskiego z 30 grudnia r. ub. z pierwszym bilansem za kwiecień r. bież., to stwierdzimy, że wprawdzie zasób kruszcowy tej instytucji wzrósł o 7,8 miliardów fr., ale jednocześnie

ilość dewiz zmniejszyła się o 8,1 miliardów. Mamy więc wzrost złota całkiem iluzoryczny, bo będący rezultatem prostej zamiany dewiz na kruszec — operacji, którą uprawiają w ostatnich czasach wszystkie banki emisyjne. Przy uwzględnieniu różnicy tych cyfr rzekomy wzrost w istocie okaże się ubytkiem stanu posiadania francuskiej instytucji emisyjnej.

Ubytek ten jest zresztą większy niż by to wskazywało proste zestawienie obu tych cyfr. W ciągu ostatnich bowiem tygodni Francja otrzymała 5 miliardów franków od Anglii, jako zwrot pożyczki, zaciągniętej w sierpniu dla ratowania zalamującego się wówczas funta. Gdyby nie ten wpływ — francuski bilans płatniczy za pierwsze miesiące roku bież. wykazałby deficyt którego wyrównanie wymagałoby uszczuplenia zasobu kruszcowego o 5 miliardów franków.

Jakie są przyczyny tak niekorzystnej zmiany w kształtowaniu się stosunków finansowych Francji? Zapasy złota w piwnicach Banku Francuskiego miały za warunek swego powstania szereg przy-

czyn, których proste wyczerpanie wystarczy, aby okazać, że większość z nich przestała już działać: spekulacja zagraniczna na zwykłą franka przed jego legalną stabilizacją; zakupy walorów francuskich podczas haussy stabilizacyjnej; czynne salda bilansów handlowych do roku 1929; napływ kapitałów z tytułu reparacji wojennych.

Wzrost zasobów kruszczowych Francji w ostatnich miesiącach miał już inne przyczyny; najważniejsza z nich — to napływ kapitałów zagranicznych, szukających we Francji warunków bezpieczeństwa, jakich nie zapewniały wstrząsane przez zaburzenia finansowe inne kraje. Złoto, importowane do Francji, ma więc charakter nie trwałych lokat ale depozytów, których przeznaczeniem jest powrót do krajów ojczystych, kiedy zapanują w nich warunki bezpieczeństwa, analogiczne do tych, jakie w ostatnich czasach zapewniała tylko Francja. Dodajmy, że położenie finansowe Francji uległo w ostatnich czasach znacznemu pogorszeniu, że budżet został zamknięty po ważnym deficycie, że cały szereg podstawowych czynników francuskiego bilansu płatniczego znajduje się w sytuacji zdecydowanie niekorzystnej. Bilans handlowy za rok 1931 wykazuje saldo ujemne w wysokości 12 miliardów; wpływ z tytułu reparacji uległy zawieszeniu; podstawowe pozycje eksportu „niewidzialnego”, jak np. sumy, pozostawiane przez turystów zagranicznych, uległy katastrofalnemu spadkowi. W takich warunkach jest rzeczą naturalną, że Francja przestała wywierać moc atrakcyjną dla kapitałów zagranicznych, szukających bezpieczeństwa, a obok bezpieczeństwa również — rentowności.

Nie należy zapominać, że olbrzymia akumulacja pieniędzy we Francji zredukowała ich rentowność niemal do zera. Procenty od kapitałów są tak minimalne, że często nie kompensują nawet ryzyka przy lokatach najbardziej pewnych. Cóż dziwnego, że pierwsze oznaki zwiastujące uzdrowienie rynku angielskiego, z tego nieporównaną orga-

nizacją bankową i ułatwieniami dyskontowymi, jakich nie może zapewnić żaden inny rynek pieniężny, powodują przesunięcie się centrum zainteresowania kapitalistów z Paryża do Londynu? Że kapitały już odpływają z Francji i że ich odpływ będzie niewątpliwie coraz bardziej zyskiwał na natężeniu?

Jak się przedstawia ów zwrot w ewolucji zjawisk pieniężnych z punktu widzenia interesów gospodarstwa światowego? Mówiliśmy, że napływ kapitałów do Francji był w znacznej mierze konsekwencją dezorganizacji międzynarodowego życia finansowego. Jeżeli tak jest istotnie, to odpływ kapitałów z Francji byłby objawem kozystnym, oznaką, wskazującą na powrót do stanu normalnego. Mieilibyśmy do czynienia z pewnego rodzaju „redystrybucją” złota, ale redystrybucją kształtowaną przez czynniki naturalne, a więc gwarantujące normalny rozwój procesu, który może mieć doniosłe znaczenie dla uzdrowienia gospodarstwa światowego.

A. P.

Lenin uwięziony wśród lodów

HAMBURG, 15 IV. (PAT). —

Trzy największe rosyjskie łamacze lodów „Krasin”, „Lenin” i „Malygin” zostały uwięzione w lodzie obok wyspy Nowaja Ziemia. Według informacji prasy norweskiej „Malygin” znajduje się już w tem położeniu od listopada. Tak sam los spotkał łamacza lodów „Lenina”, który w grudniu r. ub. pospieszył „Malyginowi” na pomoc. Wobec wyczerpania się zapasów węgla i pożywienia na obu statkach wysłano trzeci łamacz „Krasina”. W międzyczasie udało się połowić załogę „Lenina” dostać się na ląd. Usiłowania wydostania statków z lodów przy pomocy dynamitu nie dały pożądanego wyniku.

Niemiec amerykański porwał dziecko Lindbergha

WIENIEN, 15.4. (PAT) —

„Neues Wiener Journal” donosi, że delegat policji nowojorskiej, Scheffel bawi w Europie, celem przeprowadzenia poszukiwań dziecka Lindbergha. Wczoraj przyjechał Scheffel do Wiednia, gdzie odwiedził tutejsze władze policyjne. Scheffel wyrzcił zapytanie, że porwania dziecka Lindbergha dokonał pewien Niemiec amerykański.

Wspólnym wysiłkiem i ofiarą pomóżmy bezrobotnym

W roli tytułowej niezrównany

Buster Keaton

król wesółków, genialny komik bawi i rozśmiesza do łez.

Początek seansów o godz. 4 po poł. w soboty, niedziela i święta o g. 12. Aparatura Western Electric.

3 ZALETY PASTY DO ZĘBOW

Odol

- 1 nie niszczy emalii dzięki wysokiej jakości składników.
- 2 nadaje zębom olśniewającą białość i odświeża jamę ustną.
- 3 jest oszczędna w użyciu i nie zasycha

Świat za pięć milionów lat

Cierpienia moralne i ból fizyczny przestaną istnieć

Amerykański uczoney Holdes starał się odtworzyć obraz, jaki będzie przedstawiała ziemia za pięć milionów lat, na podstawie dzisiejszego stanu nauki. Otóż ziemia wówczas składać się będzie z zupełnie innych kontynentów. Ciepło jej wewnętrzne zmniejszy się znacznie, wskutek czego mieszkańcy naszej planety będą musieli uciekać się do sztucznego jej ogrzewania. Mieszkańcy będą żyli przeciętnie około 3000 lat i będą bardzo kulturalni. Cały wysiłek ludzi skierowany będzie ku doskonałemu wzajemnym stosunkom. Będą mieli wielkie zdolności artystyczne, zwłaszcza pielęgnować będą

muzykę.

Cierpienia moralne i ból fizyczny staną się pojęciami nieznanymi. Usuwać je będą odpowiednie środki chemiczne.

Największym niebezpieczeństwem dla ziemi będzie zwiększenie się siły przyciągania księżycy. Spowoduje to bowiem zwolnienie szybkości obrotu ziemi i wzmocnienie się przyplwy morza. Wpływ hamujący księżycy na obrót ziemi stale będzie wzrastał, tak, że za pięć milionów lat dzień trwać już będzie tak długo, jak obecnie miesiąc.

Ludzie nie poprzestaną na pobyć na ziemi, lecz czynić będą wysiłki w kierunku skolonizowania

innych planet. Po licznych darennych próbach dostaną się wreszcie na Wenerę, gdzie przystosują się do nowych warunków.

Tymczasem księżycy będzie już oddalony od ziemi tylko o jedną piątą obecnej odległości i będzie się wydawał mieszkańcom 25 razy większy od słońca.

Holdes przypuszcza, że w ostatnim okresie życia ludzi na ziemi, będzie się ono koncentrowało nie na jej powierzchni, ale w głębi. W tym czasie księżycy rozpadnie się już na kilka części i tworzyć będzie dokoła ziemi olbrzymi pierścień złożony z lawy i z pyłu kosmicznego.

I-szy Kino-Teatr Dźwiękowy

SPLENDID

NARUTOWICZA 20.

Dziś i dni następnych!

Passe-partouts, bilety wolnych wejść i kupony ulgowe bezwzględnie nieważne aż do odwołania.

Najdowcipniejszy film świata p. t.

Buster na froncie

Dźwiękowy Kino-teatr

„PALACE”

Pierwszy, wielki, czarujący węgierski film dźwiękowo-muzyczno-śpiewny p. t.

GRAJ, CYGANIE

Hymn miłości i szczęścia! Dramat erotyczno-życiowy w 10 aktach. — Główne role odtwarzają najwybitniejsze siły aktorskie scen budapeszteńskich.

Sensacyjne aresztowanie

b. pos. Towarnickiego

Ze Lwowa donoszą, że aresztowano w Borysławiu b. posła Towarnickiego na życzenie centrali belgijskiego towarzystwa naftowego w Brukseli.

Ksawery Dunikowski otrzymał nagrodę Warszawy

WARSZAWA, 15 IV. (PAT). Sąd konkursowy nagrody artystycznej m. st. Warszawy na posiedzeniu w dniu 15 b. m. pod przewodnictwem wiceprezesa rady miejskiej Józefa Zadory - Szajcera przyznał nagrodę artystyczną za rok 1932 artyście - rzeźbiarzowi Ksaweremu Dunikowskiemu.

Wysokość nagrody wynosi 10.000 zł.

Sfałszowany list Adama Mickiewicza

Warsz. koresp. „Głosu Porannego” telefonuje:

Eksperti w sprawie Ziemięwicza stwierdzili, że rzekomy list Adama Mickiewicza kupiony przez prof. Dembego od Ziemięwicza za 100 złotych jest sfałszowany.

Samobójstwo matki po otrzymaniu awizacji na sprawę mordercy córki

Warsz. koresp. „Głosu Porannego” telefonuje:

W dniu wczorajszym popełniła samobójstwo Michałina Wielgusowa, matka zabitej niedawno tancerki Igi Korczyńskiej. Denatka otrula się sublimatem, od czasu zamordowania córki cierpiała na silny rozstrój nerwowy. Samobójstwo popełniła podobno w chwili, po otrzymaniu awizacji na rozprawę przeciwko mordercy córki.

Pińszczyzna pod wodą

Katastrofalne rozmiary powodzi

BRZEŚĆ, 15.4. (PAT) — W powiecie pińskim szerzy się żywiołowa klęska powodzi. Południowa część powiatu zalana. 60 proc. zasiewów zniszczonych, wiele mostów i grobli zerwanych. Powódź przybrała rozmiary nienotowane od lat 50. Wiele wsi znajduje się

pod wodą. Komunikacja telefoniczna i telegraficzna przerwana. Narazie brak bliższych wiadomości z terenów zalanych.

W Dawidgródzku zalanych jest 23 wieś i bardzo wiele domów. Władze administracyjne prowadzą akcję ratunkową.

Wspaniały dar A. Branickiego

złożony na ręce prezydenta Rzplitej

WARSZAWA, 15 IV. (PAT). Pan prezydent Rzplitej przyjął dziś Adama Branickiego z Wilanowa, który wręczył p. prezydentowi wykonany na pergaminie akt wraz z odpisem notarialnym, na mocy którego przechodzi na rzecz państwa cenna biblioteka, licząca około 50 tysięcy tomów, a składająca się ze zbiorów Stanisława i Ignacego Potockich, Stanisława Sepetymsa Potockiego (zawierająca w swym zbiorze bibliotekę Karola X, króla Francji), bibliotekę Ksawerego i Konstantego Branickich oraz modlitewnik królowej Bony. Według aktu notarialnego na rzecz państwa przechodzi 2.204 tek szychów,

zawierających 15 tys. szychów mistrzów zagranicznych i polskich, 11 cennych obrazów i 2 serwisy „Belweder-skiej” porcelany. Intencją ofiarodawcy jest, by szychy i biblioteka posłużyły do zapoczątkowania biblioteki i zbiorów szychów na zamku królewskim w Warszawie. Pozostawia on jednak sprawę tę do całkowitego uznania p. prezydenta.

Wspólnym wysiłkiem i ofiarą pomóżmy bezrobotnym

BERLIN, 15.4. — Silne wrażenie w kołach giełdowych wywołała wiadomość o bankructwie Insull Utility Investments Inc., mamutowych rozmiarów przedsiębiorstwa, kontrolującego setki rozsiadanych po całym Stanach Zjednoczonych zakładów użyteczności pu-

Proces o zabójstwo Wacławskiego

Prokurator zrzekł się oskarżenia przeciw Zalkindowi i Oginowi wobec niesłychanych zeznań głównego świadka oskarżenia

Tel. od wileńskiego korespondenta „Głosu Porannego”:

W dniu wczorajszym rozpoczął się w Wilnie wzbudzający olbrzymie zainteresowanie proces o śmierć Wacławskiego, zabitego podczas słynnych zajęć antyżydowskich przed uniwersytetem.

Na sali rozpraw zostały zarezerwowane dwa fotele dla delegatów ministerstwa spraw wewnętrznych i zagranicznych, którzy będą obecni na procesie. Oskarżonych bronią adw. Śmiarowski i Margolis z Warszawy oraz Petruszewicz i Czernichow z Wilna.

Wśród ogólnego napięcia, przy przepelnionej sali, przewodniczący otwiera rozprawę. Po odczytaniu aktu oskarżenia, składają wyjaśnienia oskarżeni, którzy do winy się nie przyznają.

Z pośród świadków pierwsza ze zna je niejaką Lepkowska, która

poddała się za studentkę uniwersytetu. Na jej zeznaniach między innymi w dużym stopniu opiera się oskarżenie. Lepkowska zjawia się z owiązaną głową, twierdzi, że jest chora i prosi o zwolnienie od zeznań, jednakże sąd postanawia ją przesłuchać. Lepkowska zeznaje ponownie, że jest studentką uniwersytetu, wobec czego sąd zarządził sprawdzenie tej wiadomości u kancelarii uniwersyteckiej. W międzyczasie, Lepkowska dalej jest badana, przyczem daje tego rodzaju odpowiedzi, że np. nie może powiedzieć jaką szkołę skończyła i co studiowała, a także, gdzie znajduje się świadectwo z ukończenia szkoły. W trakcie tego nadchodzi wiadomość z kancelarii uniwersyteckiej, że Lepkowska nie była i nie jest studentką uniwersytetu wileńskiego.

Wobec takiego obrotu sprawy prokurator zrzeka się oskarżenia przeciw Zalkindowi i Oginowi, natomiast podtrzymuje oskarżenie przeciwko Wulfiniowi.

Lepkowską oddano do rozporządzenia prokuratorowi.

W dalszym ciągu wczorajszej rozprawy trwało badanie świadków. W godzinach wieczornych rozprawa odroczone została do dnia dzisiejszego.

Wulkany ziejają ogniem

Zamarłe kratery obudziły się do niszczycielskiej działalności

NOWY JORK, 15.4. — Z Santiago de Chile donoszą, iż uważany dotychczas za wygasły wulkan Planchon w Andach, wznowił wczoraj działalność. Z krateru biją w górę słupy ognia i kłęby dymu.

Równocześnie w Santiago dają się odczuć silne wstrząsy ziemi.

Według komunikatu urzędowego wybuch 8 wulkanów nie spowodował w Chile żadnych ofiar w ludziach.

Jak wynika z wywiadów lotniczych, wulkany te uspokoiły się. Kratery wypełnione są lawą, która miejscami przelewa się przez brzo gi krateru.

LONDYN, 15.4. (PAT) — Z Buenos Aires donoszą o nowych wybuchach wulkanów w Andach, w północnej Argentynie. Wulkan Las Zanas w prowincji Salta, który uważany był za już wygasły, dziś rano znajdował się w stanie gwał-

townej erupcji. Mieszkańcy miejscowości Chicoana, położonej u stóp wulkanu, uciekają w popłochu przed gradem kamieni, jakie wulkan z siebie wyrzuca. Na przestrzeni kilku mil skorupa ziemi jest popękana.

W południowej Argentynie w stanie ożywionej działalności znajduje się wulkan Las Yeguas, zagrożający życiu mieszkańców miast Quilino i La Rioja.

P. Hanau pozostaje w więzieniu

Kto wykradł tajny dokument z biurka min. Flandina

PARYŻ, 15.4. — Pani Hanau, którą osadzono w więzieniu, zwróciła się za pośrednictwem adwokata o wypuszczenie na wolność z powodu złego stanu zdrowia.

Pani Hanau uległa przed kilkoma tygodniami wypadkowi samochodowemu. Sąd wyznaczył komisję z 3 lekarzy, która po zbadaniu stanu zdrowia pani Hanau, orzekła, iż leczenie może się odbywać w więzieniu dla kobiet, jeżeli do więzienia dostar-

zone będą odpowiednie aparaty lecznicze. Sąd wobec tego postanowił zatrzymać panią Hanau w więzieniu.

PARYŻ, 15.4. — Minister finansów, Flandin, przesłuchany był wczoraj w sprawie pani Hanau przez sędziego śledczego, Peyra. Rozmowa trwała godzinę i toczyła się około zarzutów przeciwko pani Hanau w sprawie wykradzenia dokumentu z gabinetu ministra finansów. Minister oświadczył, że po powrocie z Londynu dowiedział się o ogłoszeniu w czasopiśmie „Forces” wyjątków z raportu prefekta policji paryskiej, oraz o oświadczeniu pani Hanau, jakoby raport miał pochodzić z ministerium finansów, skąd pani Hanau miała ten dokument wydstać. Następnie minister oświadczył, że otrzymał ten dokument osobiście od prefekta policji i po przeczytaniu go schował do szuflady, od której tylko minister posiada klucz. Po sprawdzeniu, czy wszystkie inne egzemplarze raportu znajdują się we właściwych miejscach, minister zabrał się do poszukiwań

i skonstatował, że raport znikł z jego gabinetu. Dalej minister oświadczył, że dokument znikł w podstępny sposób i że nie może podejrzewać nikogo ze swego otoczenia, jak również dać jakichkolwiek wyjaśnień, któreby skierowały śledztwo na właściwe tory.

Kreuger wspierał komunistów

Włoskie obligacje drukowane w Sztokholmie

LONDYN, 15.4. (PAT) — Przywódca socjalistów szwedzkich, Albin Hansen, ogłasza dzisiaj w dzienniku socjalistycznym „Ny Tid”, wychodzącym w Sztokholmie, rewelacyjną wiadomość, że Yvar Kreuger sympatyzował z komunistami i pożyczyl szwedzkiemu dziennikowi komunistycznemu „Foltes Dagblad” 135,000 koron szw. dzięki czemu mógł być wydawany dziennik komunistyczny.

W sprawie fałszowania obligacji włoskich wyszły na jaw niezwykle ciekawe szczegóły.

Największą TRUDNOŚĆ SPRAWIAŁO KREUGEROWI PODROBIENIE PODPISÓW NA OBLIGACJACH. Na odnalezionych fałszyfikatach znajdują się znaczne róż-

nice w podpisach, które wykonano kilkoma sposobami. Według „Dagens Nyheter” Kreuger nie księgowal fałszywych obligacji, po służąc się nimi jedynie przy pertraktacjach z bankierami. Starał się o wywołanie wrażenia, że jego koncern jest w trakcie zawierania umowy z rządem włoskim, który wzamian za pożyczkę nadał narazie własne obligacje, a wkrótce wydzierżawi monopol zapalczany Kreugerowi. Obligacje figurowały w wykazach nie jako aktywa, tylko jako kapitał rezerwowy.

W całej Szwecji panuje ogromne wzburzenie i przygnębienie. Człowiek, którym chlubił się kraj okazał się fałszerzem.

Ograniczenia paszportowe

W związku z ogólnymi zarządzeniami oszczędnościowymi ministerstwo skarbu ograniczyło do minimum wydawanie zezwoleń na bezpłatne i ulgowe paszporty zagraniczne.

W myśl tego zarządzenia, jak się dowiadujemy, wydział

prasowy ministerstwa spraw zagranicznych nie udziela poleceń na uzyskanie ulgowych i bezpłatnych paszportów osobom, udającym się zagranicę w sprawach prasowych i artystycznych.

Pęk włosów mordercy

znaleziono w ręku zamordowanej sekciarki

Mord przy ul. Ogrodowej 53 na Woli w Warszawie przedstawia się niezwykle tajemniczo. Wczoraj o godz. 11-ej na miejsce zbrodni przybyła komisja sądowno-śledcza i przeprowadziła bardzo skrupulatne śledztwo nad zwłokami za dordowanej sekciarskiej misjonarki, Grace Mottowej, rodem z Ameryki.

Prowizoryczne oględziny zwłok wykazały, że została ona najpierw uduszona, a potem konającej zada-

no dwa uderzenia nożem w szyję i piersi. Oba ciosy były śmiertelne.

W rękach zamordowanej znaleziono w czasie śledztwa pęk włosów, który niewątpliwie należy do zabójcy.

Mord przedstawia się niezwykle zagadkowo i dotychczas nie ustalono, czy chodzi tu o rabunek, czy też zbrodnia popełniona została na tle stosunków, panujących w łonie sekty.

Bankructwo koncernu Insulla jest największym w historii amerykańskiego gospodarstwa

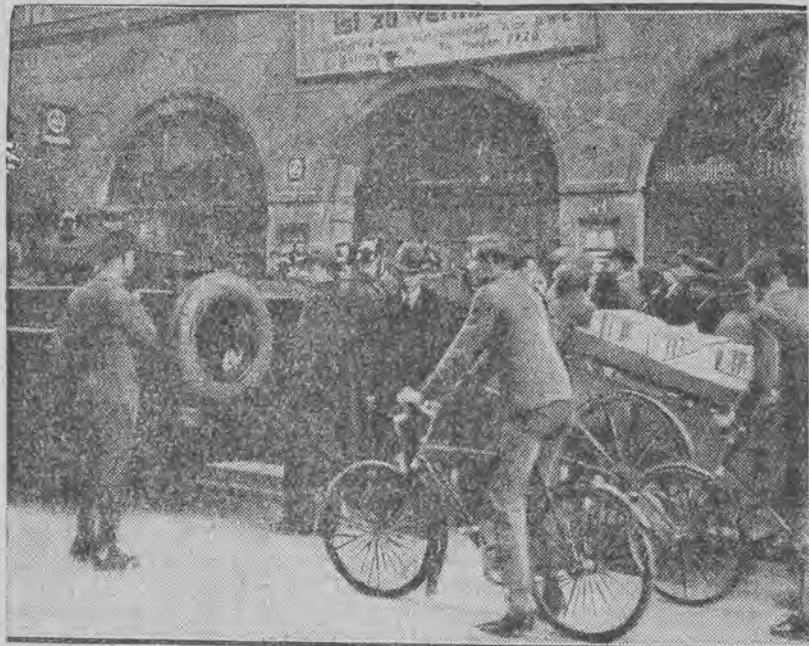
BERLIN, 15.4. — Silne wrażenie w kołach giełdowych wywołała wiadomość o bankructwie Insull Utility Investments Inc., mamutowych rozmiarów przedsiębiorstwa, kontrolującego setki rozsiadanych po całym Stanach Zjednoczonych zakładów użyteczności pu-

blicznej, głównie elektrowni. Majątek koncernu wynosić ma 3 miliardy dolarów.

Bankructwo koncernu Samuela Insulla, który padł ofiarą depresji na rynku obligacji, jest największym w historii amerykańskiego gospodarstwa.

DZIEŃ W ILUSTRACJI

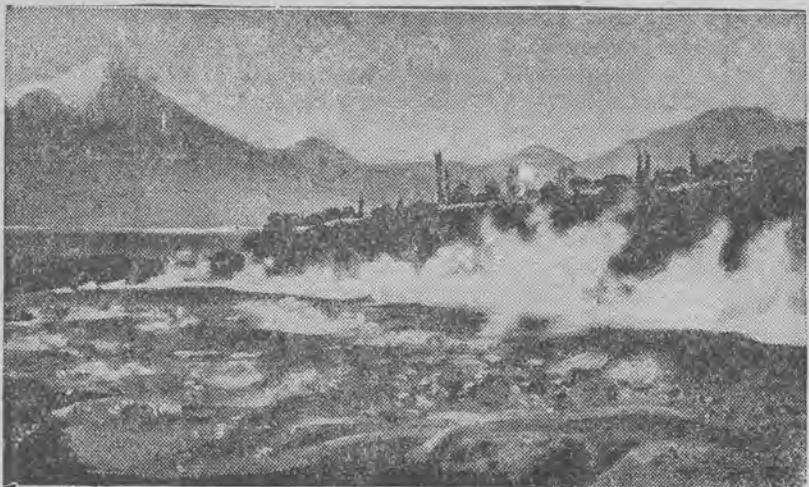

WALKA Z HITLERYZMEM.

Natychmiast po wydaniu rozporządzenia prezydenta Rzeszy, likwidującego organizacje zbrojne narodowych socjalistów, policja obsadziła „brązowy dom” w Berlinie i skonfiskowała znalezione w gmachu zapasy broni i amunicji.

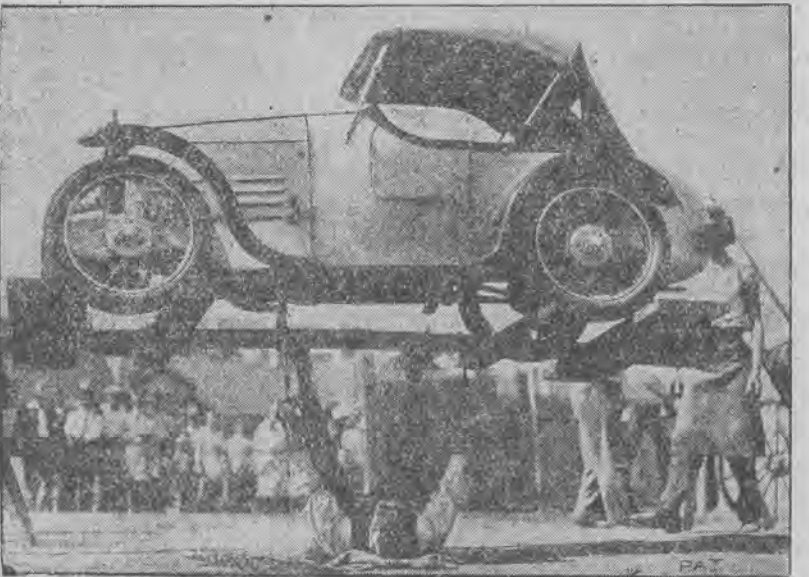

Zbrojownia hitlerowców w ich gmachu partyjnym w Berlinie została zamknięta. Odnośne ogłoszenie, wywieszone na kratach, wyraża nadzieję, że jest to zamknięcie na krótki przeciąg czasu.

BURZY SIĘ WNĘTRZE MATKI - ZIEMI...

Oto jak wygląda krater wielkiego wulkanu Descabezado w Andach chilijskich, gdy olbrzym ten działa i wyrzuca lawę. Wybuch tego właśnie wulkanu i szeregu innych, uważanych już za wygasłe, zagraża życiu setek tysięcy mieszkańców tego zakątka Ameryki południowej.

AUSTRALIJSKI BRAJTBART.

Nasze zdjęcie przedstawia siłacza australijskiego Thaldar, który unosi bez wysiłku przy pomocy rąk i nóg — samochód.

WICEMINISTER STAMIROWSKI.

W dn. 13 b. m. minister reform rolnych mianował p. Kazimierza Stamirowskiego, podsekretarza stanu przy prezydium rady ministrów, wiceprezesa Państwowego Banku Rolnego, powierzając mu pełnienie obowiązków prezesa.

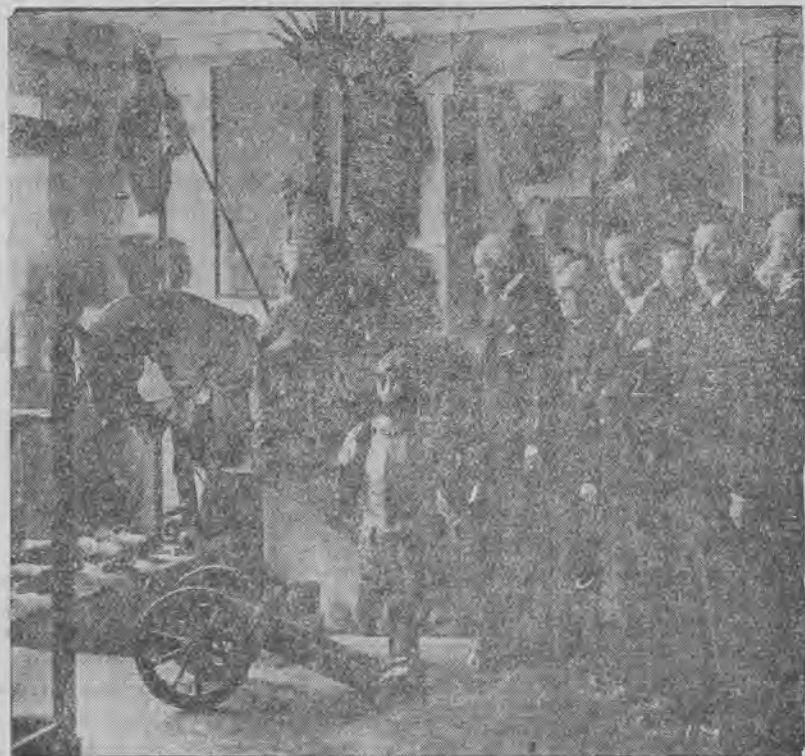
KAROL DARWIN.

Dnia 19 kwietnia 1882 roku, a więc przed 50 laty zmarł wielki angielski przyrodnik i biolog, Karol Robert Darwin, który swoim dziełem o pochodzeniu gatunków uczynił całkowity przewrót w naukach przyrodniczych i ułorował tym na ukom zupełnie nowe drogi rozwoju.

KATEDRA W NIEBEZPIECZENSTWIE.

Słynna katedra św. Pawła w Londynie, będąca, obok Westminsteru, najznakomitszym kościołem nad Tamizą, zagrożona jest zwaleniem się przez podmycie. Katedrę budowano od 1675 do 1710 roku, a w jej krypcie spoczywają kości Nelsona i Wellingtona.

PREZYDENT RZPLITEJ W MUZEUM WOJSKOWEM.

Prezydent Rzplitej przybył w czwartek o godzinie 11 minut 30 do muzeum Narodowego przy ul. Podwale i zwiedził sale malarstwa polskiego, obcego i muzeum wojskowe.

Na zdjęciu widzimy prezydenta (x), któremu towarzyszyli: wiceminister W. R. i O. P. ks. Zongolłowicz (1) i prezydent miasta inż. Słomiński (2), oraz świta. Oprawdzał dyrektor muzeum, p. Gembarzewski (3).

MODLITWA ZA POLEGŁYCH.

Fotografja święta żałobnego ku czci poległych w Mandżurji japończyków: matki zabitych modlą się przed portretami swych synów.

TRYUMF TECHNIKI BUDOWY ŁODZI.

Łódź wyścigowa długości 8 metrów, ważąca tylko 11 kilo. Tą lekkość osiągnięto, nie używając do budowy ani jednego gwoździa. Łódź składa się z szeregu warstw lekkiego drzewa klejonego, a inne części zbudowane są z dur-aluminium.

Madame Hanau

Madame Hanau, kobieta - bankier i wydawczyni pisma, znów została zaarrestowana. Działalność jej przerwano; zgodziła się na war tościowanie na łamach swojego pisma tych papierów, które w rzeczywistości wcale nie istniały i nigdzie nie były notowane. Madame Hanau zaarrestowano, czemu towarzyszyła niezwykła wrzawa, znajdując echo w licznych sądach. Ale niebawem wrzawa ucichła, gdy okazało się, że kilka osobistości parlamentarnych po uszy ugrzeziło w Hanau-bagnie. Jedyne pani Hanau nie zachowała ciszy. Zagroziła sędziów śledczych, była niepołamowana w swych zeznaniach, aż... zdecydowała się na głodówkę. I Europa śmiała się; wrzeszcze ucichło.

Aż tu pewnego pięknego poranku Madame Hanau gdzieś znikła. Prostu zmyliła czujność wszystkich i wydostała się z pułapki, przyczem nie wiadomo gdzie się podziała. Ale okazało się, że była w Paryżu, skąd wysłała do swego sędziego śledczego ironiczną kartkę i... została wypuszczona na wolną stopę.

Śledztwo potoczyło się dalej. To samo trzeba powiedzieć o interesach pani Hanau, która jest stuprocentowym mężczyzną, a jednocześnie dzieckiem naszych czasów. Przytem nastąpił zwrot ku niedawno odrzuconemu przypuszczeniu, że pani Hanau rozwija w ten sposób szpiegowską działalność. Tajemne wywiady informacyjne u ministra finansów były gotowe. Następnego dnia ukazały się grubo wydrukowane w jednym z pism. Ale ministrowie zapomnieli o związku nadmorskim i innych dotyczących tej sprawy pytaniach — a teraz ra dzieli nieprzerwanie nad tem, co może nastąpić. Jednak Hanau została aresztowana i niewątpliwie znów będzie się broniła, jak lwica. Po jej pierwszej aferze komus wpa dło na myśl przekonać się, jaką okaże się ona w innym świetle. Przed kilku miesiącami była ona władczynią finansów; kobietą, która nie cofa się przed falszowaniem bilansów; osobą, która zła akcje traktuje jak świetne, wymienia złoto za papiery, słowem — „prawdziwy” businessman.

Kreuger nie podawał jej ręki.

Kto rano wstaje... ten jest niewyspany

Bezcelowość przesuwania latem zegarów o godzinę

Przez parę lat mieliśmy w Polsce spokój z tak zw. letnim czasem, lecz oto znowu podnie siono głos o przesunięciu czasu normalnego w porze letniej o jedną godzinę naprzód. Potrzebę wprowadzenia letniego czasu tłumaczy się możliwością osiągnięcia pewnych oszczędności na świetle, tudzież wysuwa się tego rodzaju argumenty, że „po miastach ma'ło widzimy słońca, gdyż wstajemy, gdy słońce jest już w pełni”, więc tracimy niabyt owo słońce, a wieczorami „przedłużamy nasz dzień najmniej potrzebnie w świecie w głęboką noc”. Lecz zważmy, ile w takim tłumaczeniu jest prawdy i sensu.

Najpierw weźmy pod uwagę, kiedy u nas w Polsce zaczyna się praca. A więc z powodu tak zwanego „jednorazowego” przesunięcia przewaźnie praca trwa od 7 do 3 popołudniu. — Tak np. pracują wszystkie warsztaty i urzędy kolejowe za wyjątkiem centralnych (np. Dyrekcje). Większość warsztatów i fabryk prywatnych pracuje dotychczas w lecie nawet od godziny 6 rano. Więc widzimy, że przeważna część ludzi pracy, ażeby zebrać się, często-kroć przygotowują sobie i wypić śniadanie, musi wstawać o godzinie 5 rano. Gdyby się czas przesunęło o jedną godzinę.

A tymczasem Kreuger się zastrzeżił; nerwy jego były za słabe, by miał powiedzieć: „Ja kłamałem!”

Zamknięto banki, zaarrestowano kilku bankierów, kilku szlachetnych ludzi wpakowało sobie kulę w łeb. Madame Hanau jest o wiele mniej kobieca, niż oni wszyscy. Czuje się na siłach odpowiadać za to wszystko, co uważała za dobre. Pani Hanau robi co chce i wszystko jej się udaje. Ale przytem nie kpi zupełnie ze swoich towarzyszy, jak Kreuger, którym się nie udało.

musieliby ci wszyscy ludzie wstawać według czasu normalnego o godz. 4-ej.

Czy to nie jest stanowczo za wczesne, naprzód ze względu na niedostateczne jeszcze wyspanie się o tej porze, a po drugie jak ma korzystać ze słońca taki człowiek, który już od 4 godziny będzie absorbowany przygotowaniem się do pracy? Bo skorzystać ze świeżego rannego powietrza i słońca może tylko taki człowiek, który ma czas na krótką chociażby przechadzkę, a nie taki, którego przesunięty czas „letni” będzie napędzał jaknajprędzej do zamkniętych warsztatów, fabryk i biur.

*****

Epos miłości, bohaterstwa i poświęcenia

ANIOŁOWIE PIEKŁA!

Oto, co piszą o „Aniołach Piekła” wiecey ludzie:

Benito Mussolini: Zazwyczaj odnoszę się do wszystkiego z krytycyzmem, tu jednak zmuszon jestem skapitulować, gdyż „Aniołowie Piekła” doprowadzili mnie do zachwycenia.

Bernard Shaw: „Aniołowie Piekła” dali mi maksimum zadowolenia. Podobnego filmu nie widziałem od wielu lat.

Charlie Chaplin: Reżyser Howard Hughes swoim arcydziełem „Aniołowie Piekła” dowiódł, że istnieją prawdziwi geniusze. Ten film nie tylko zachwyił mnie, ale pozostawił niezatarte wrażenie.

Najbliższy tryumf „LUNY”

*****

Zatem, jeśli rozsądnie rozumuwać, to należałoby pracę zaczynać w lecie jaknajpóźniej, w każdym razie nie wcześniej, jak w zimie, ażeby dać większości ludzi możliwość jaknajdłuższego spaceru rano po czystym i świeżym powietrzu i słońcu. Przy ośmiogodzinnym dniu pracy i tak nie da się uniknąć tego, że w najgorętsze godziny dnia, t. j. w południe musi się tak czy owak siedzieć w dusznych, zamkniętych ubikacjach przy pracy.

Gdybyśmy przez przesunięcie czasu w porze letniej chcieli ludzi zmuszać do szybszego udania się na spoczynek, znowu odebraliśmy im jedną godzinę przebywania na znośnie czystym, świeżym powietrzu wieczornym. Kto zaś sądzi, że przez przesunięcie czasu zapędzi prędzej do snu różnych zawodowych herbatkowiczów, dancingowiczów itp., jest co najniżej naiwnym.

MIŁOŚNICY AKWARJÓW I TERARJÓW.

Sekeja odczytowa łódzkiego towarzystwa miłośników akwarjów i terarjów urządziła dla członków i miłośników cykl odczytów przyrodniczych.

W sobotę, dnia 16 b. m. o godz. 19-ej w lokalu własnym (Kilińskie go 142), odbędzie się pierwszy z cyklu odczyt prof. Telesfora Szurgota o morfologii ryb akwarjowych. Wejście bezpłatne.

***

Nowoobрани zarząd towarzystwa podzielił czynności jak następuje: prezes: dyr. Władysław Wanatowski, wiceprezes Edward Szpilman, sekretarz prof. Telesfor Szurgot, skarbnik Józef Kowalski, gospodarz i bibliotekarz Edward Kolanowski.

Ulżyj nędzy bezrobotnych

Zamiast felietonu

Bandyckie stosunki w Ameryce

Z Traweda do Saukas jedzie konno samotny jeździec. Droga prowadzi przez las. W pewnej chwili z za drzew wyskakuje bandyta, chwytając konia za cugle i kierując łufę rewolweru w stronę jeźdźcy.

Steroryzowany podróżnik oddaje wszystko, co posiada wartościowego, poczem napastnik dosiada konia i odjeżdża.

Napadnięty idzie w dalszą drogę pieszo. Gdy przybył do miasteczka, postanowił zameldować władzom o dokonanej napadzie.

Zwraca się więc do przechodniaka: — Gdzie tu mieszka sędzia?

— Tam niedaleko; ale nie będzie pan mógł z nim rozmawiać, bo go tej nocy zamordowano.

— Pokażcie mi zatem mieszkanie burmistrza.

— Niema go. Siedzi w więzieniu

— Za co?

— Bo on właśnie zamordował sędziego.

— A gdzie jest dyrektor więzienia?

— Niema go. Wczoraj uciekł, gdyż otrul żonę komendanta policji.

— A komendant policji?

— Druga ulica na prawo.

Poszkodowany udaje się we wskazanym kierunku. Zaledwie jednak przestąpił próg mieszkania, cofnął się i począł uciekać.

Komendantem policji był właśnie złoczyńca, który napadł na niego w nocy.

DOM

ew. pół do sprzedania

przy ul. Kelma. Dochód 8.500 zł, rocznie. Wiad. Zgierska 24, Zakład Fotograficzny, tel. 184-60.

W POGONI

Dwaj oficerowie japońscy obserwują przez lornety horyzont morza w porcie wojennym Sasebo. Jeden z nich trąca nagle towarzysza w ramię i woła:

— Patrz na Boga, cała flota amerykańska spada nam na kark.

Na to drugi obojętnie:

— Nie bój się, szukają małego Lindbergh'a.

PIOTR TRAILL

Towarzyszka pana Lotta

Mr. Tatham ustawicznie zapraszał mr. Lotta, aby go odwiedził w jego domu. W ciągu czterech do pięciu lat zaprosiny te powtarzały się może dwadzieścia razy, ale nigdy się tak nie złożyło, aby mr. Lott znalazł się w pobliżu Walter Road 41, gdzie mr. Tatham rezydował. Znawstwo obu panów dało tawała się z wcześniejszej młodości, kiedy obaj grali w jednym klubie w piłkę nożną. Z końcem piętego roku, na nowe zaprosiny dawnego towarzysza klubowego, mr. Lott uczył wrzeszcze wyrzuty sumienia i przyobiecwał święcie, że w terminie oznaczonym przyjdzie na herbatkę do państwa Tatham.

Mr. Lott był przystojnym, atletycznie zbudowanym człowiekiem, który holdował z zamiłowaniem sportem. Ale upodobania mr. Lotta nie ograniczały się tylko do golfa i tenisa. Poświęcał on także pleci przeciwnej żywie zainteresowania. Nie był tak bezkrytyczny w stosunku do kobiet, ażeby się aż ożenił, ale zato nie pozostawał obojętny na widok ładnej linii nóżki lub wobec uroczego uśmiechu. Nie dziwnego zatem, że wysiadłszy na oznaczonej stacji kolei podziemnej, kiedy idąc lekkim krokiem na Walter Road, zobaczył naprzeciw siebie młodą, zajmującą damę, jego postanowienie odwiedzenia

przyjaciela znowu się zachwiało. Dama niosła widocznie z wielkim wysiłkiem dużą walizę. Gdy mr. Lott przyjrzał się z bliska jej twarzyczce, nie wahał się dłużej. Walter Road 41 straciło dla niego znaczenie.

— Czy nie mógłbym pani służyć pomocą? Waliza zdaje się być dosyć ciężka? — powiedział z ugrzecznieniem zdejmując przed młodą damą kapelusz.

Ona obrzuciła go szybkim spojrzeniem, stwierdziwszy widocznie, że ma do czynienia z dżentelmenem, odpowiedziała:

— Dziękuję bardzo. Rzeczywiście jest trochę za ciężka. A tutaj nigdzie nie widać taksówki.

Mr. Lott wziął od niej kufer, jak gdyby to była dziecinna zabawka.

— Zapewne znajdziemy taksówkę koło stacji kolei podziemnej.

Młoda dama skinęła głową i bez protestu pozwoliła mu iść obok siebie. Mr. Lott przypatrywał się swojej towarzyszce i uznał, że odpowiada ona zupełnie jego gustom.

— Czy mieszka pani tu w pobliżu? — zapytał.

— Tak, czy pan także?

Mr. Lott przypomniał sobie nagle Walter Road 41. Ach ta przekłeta herbatka! Ale co tam, postanowił o tem nie myśleć!

— Nie, chodziło tylko o odwiedziny przyjaciela.

— Dokąd pani właściwie idzie? — zapytał jak gdyby mimochodem.

Jego towarzyszka zmierzyla go spojrzeniem, ale widocznie ten egzamin wypadł dla niego przychylnie, bo odpowiedziała: — Do mojej matki.

Mr. Lott, który już od chwili zauważył na jej palcu obrączkę ślubną, zadał sobie pytanie, co mogło skłonić tę młodą osobkę do tak szybkiego opuszczenia męża.

— Zapewne przyszło do scysji między panią i mężem? — zapytał.

— To pana nie powinno obchodzić! — rzuciła dość ostro.

— A więc zgadłem! — Mr. Lott postawił na chodniku kuferek i za palil sobie papierosa. — Widzi pani, jestem dotychczas niezadowolony, a powiem pani za jej łaskawą zgodą, dlaczego. — Nie czekając na zgodę zaczął mówić: — Dlatego dotychczas nie ożeniłem się, że ile razy spotkałem ładną dziewczynkę która mi się podobała, zawsze ktoś inny mnie ubiegł. Z tego powodu, aby się odszkodować, staram się wyzyskać na swojej korzyść, gdy małżeństwo ze sobą się poróżni.

— Musi się pan bardzo często odszkodowywać w ten sposób? — zauważyła ironicznie młoda osoba.

— O, nie! właśnie że i to mi się nie udaje. Zawsze bowiem w tych wypadkach, gdy moje zamiary się skryształizują, okazuje się, że

sprzecznka małżeńska była tylko chwilowa, a powód jej tak błahy, że w krótkim czasie następuje znowu zgoda. — Przerwał sobie i spojrzął badawczo na swoją towarzyszkę: — Pani sama naprzykład... — ciągnął dalej po chwili. — Jestem przygotowany na to, że i w tym wypadku powód, dla którego opuściła pani męża nie jest tak ważny, żebym mógł liczyć na powodzenie moich zamiarów... Co ma mu pani do zarzucenia? Czy bije panią?

Młoda kobieta potrząsnęła głową przecząco.

— Może jest pijakiem? — Nowe zaprzeczenie. — Może zatrała pani życie kłótniami? — Gest przeczący. — A więc tak, jak przewidywałem. Jakaś śmieszna sprzecznka, a taki młody, przywoity chłopak, jak ja, jest tylko na to skazany, żeby wyciągnąć drugim kasztany z ognia.

— Czy zażądałam od pana, żeby pan mi wyciągał kasztany z ognia?

— To już tak jedno z drugiego wynika. Ale proszę mi powiedzieć z jakiego powodu opuściła pani dom męża? Może przecież tym razem będę miał jakąś szansę?

— Przyczyna naszego gniewu datuje się już od dawna — powiedziała. — Jeśli się pan kiedy cenił, to dam panu radę, że trzeba uważać na nerwy żony i nie nudzić ją powtarzaniem jednej i tej samej historii. I teraz powód naszej sprzecznki nie leży w niczem

innem... Poszło nam mianowicie o niejakiego pana Lotta.

Mr. Lott z bezgranicznego zdumienia aż opuścił kufer na ziemię.

— O pana Lotta? — wyjąkał.

— A tak! Trzeba panu wiedzieć, że zatrała mi on już od kilku lat życie, jakkolwiek go nigdy jeszcze nie widziałam. Zaraz po zamaż pójściu mąż opowiadał mi o tym swoim przyjacielu klubowym i przygotował mnie na jego rychłe odwiedziny. Z początku byłam dla tej wizyty jak najlepiej usposobiona, ale potem zaczęło mnie to irytować. Mr. Lott nigdy się nie zjawiał, a mój mąż regularnie co kilka tygodni powtarzał mi, że przyjdzie w najbliższym czasie. Gdy to trwało przez kilka lat sama wzmianka o panu Lott doprowadzała mnie do pasji. Zapowiedziałam wrzeszcze mężowi, żeby mi się to indywiduum nie pokazywało na oczy. Gdy zaś mąż mój opierał się że musi go sprowadzić, oświadczyłam, że w dniu gdy pan Lott do nas przyjdzie ja opuszczam dom na zawsze. I proszę sobie wyobrazić, że dziś właśnie mąż mi zapowiedział, że pan Lott już napewno będzie u nas na herbatce. Nie chcąc się doczekać materializacji tej trapiącej mnie zmyry, zapakowałam walizę i...

W tej chwili doszli właśnie do stanowiska taksówek. Mr. Lott usadowił w aucie swoją towarzyszkę a potem lokując się obok niej wraz z walizą, podał szoferowi adres: — Walter Road 41.

Wiadomości bieżące

Nowy prezes sądu apelacyjnego w Piotrkowie

Onegdaj objął urządowanie nowy prezes sądu okręgowego w Piotrkowie, p. Edward Rudnicki.

Wstrzymanie licytacji u żydów w święta wielkanocne

Naskutek interwencji radnego Bermana, magistrat postanowił wstrzymać wszelkie kroki egzekucyjne u płatników - żydów w okresie świąt wielkanocnych od dnia 20 do 28 b. m.

Również państwowy urząd pośrednictwa pracy wyraził zgodę, by żydzi mogli się rejestrować po świątach. (b)

Pogotowie pożarowe w szkołach i kościołach

Pod przewodnictwem dr. Grohmana odbyło się posiedzenie wojewódzkiego zarządu straży ogniowej, na którym omówiono cały szereg spraw, które będą tematem obrad walnego zebrania, jakie wyznaczone zostało pod przewodnictwem p. wojewody Jaszczołta.

Zarząd przyjął dwa wnioski starosty Rzewskiego, aby rozpocząć pertraktacje z kuratorjum okręgu szkolnego w sprawie wprowadzenia pogotowia pożarowego we wszystkich szkołach okręgu, oraz porozumienia się z władzami duchownymi w sprawie wprowadzenia takiego pogotowia w kościołach.

Śledztwo o nadużycia w wydziale kanalizacji?

Decyzją urzędu prokuratorskiego umorzona została sprawa przeciwko b. kierownikowi wydziału kanalizacji i wodociągów magistratu m. Łodzi, Rymlerowi.

Obecnie, jak zdaliśmy ustalić, urząd prokuratorski po umorzeniu sprawy równocześnie wydał polecenie przeprowadzenia dochodzenia sędziemu śledczemu przeciwko inżynierom wydziału kanalizacji i wodociągów Skrzywanowi, Stulkowskiemu i b. kierownikowi Rymczy o nadużycia pieniężne. (a)

Noce dyżury aptek

Dziś w nocy dyżurują następujące apteki: Suke K. Leinwebera (Pl. Wolności 2); Suke J. Hartmana (Młynarska 1); W. Danieleckiego (Piotrkowska 127); K.A. Perelman (Ogiełniana 32); J. Cymera (Wólczańska 37); Suke F. Wójcickiego (Napiórkowskiego 27).

Ułżyj nędzy bezrobotnych i głodujących

Dźwiękowy

Pierwszy raz w Łodzi!
Dziś premiera

Początek seansów o g. 4-ej, w sob. i niedz. o g. 12-ej
Na pierwszy seans wszystkie miejsca po 50 gr.

Morderstwo w maskach

Jeden z wynajętych zbirów skazany na 12 lat ciężkiego więzienia

W swoim czasie donosiliśmy, o krwawej zbrodni, dokonanej 12 sierpnia ub. r. w Łagiewnikach Podklasztornych na osobie Piotra Makowskiego. Makowski wydał córkę swą Helenę za Franciszka Wojtczaka, zaś syna Władysława ożenił z Marjanną Wojtczakówną. Do bre początkowo stosunki między skoliżacami rodzinami, zmieniły się z biegiem czasu w ciągłe kłótnie i nieporozumienia na tle majątkowym. Stary Makowski, stojąc niezachwianie na straży swych interesów, twierdził stanowczo, że małżeństwa za jego sprawą „wzchwieją się.”

Tak rzeczywiście stało się i Makowscy rozeszli się po krótkim pożyciu.

Ale i Wojtczakowie postanowili staremu nie darować, że nie chce dać posagu córce, a kiedy Makowski wyrzucił pewnego dnia starego Wojtczaka z domu, po nieudanej próbie pogodzenia poważnionych rodzin, dotychczasowe nienawiści zamieniły się w nienawiść. Wreszcie doszło do zabójstwa.

Czterech zamaskowanych ludzi wtargnęło wieczorem do mieszkania Makowskiego. Posypały się strzały rewolwerowe, w wyniku których stary Makowski został po rozpaczliwej obronie, zamordowany.

W wyniku zeznań, złożonych przez Helenę Makowską, aresztowany został jej mąż Franciszek pod zarzutem współudziału w morderstwie. Po przesłuchaniu aresztowanego, osadzono jeszcze w więzieniu Bolesława i Władysława Makowskich oraz Helenę Wojtczakówną.

Dokładnie w dwa miesiące po morderstwie w zagrodzie Wojtczaków wybuchł pożar. Powstało podejrzenie, że zachodzi tu wypadek podpalenia.

Badany Wojtczak przyznał się wreszcie, że podpalił własny dom. Trapiły go wyrzuty sumienia; nie mógł ścierpieć myśli, że był pośrednio winnym zabójstwa Makowskiego.

Oświadczył, że wynajął zbirów: Władysława Piątkowskiego (Kielma 39) oraz Michała Jedyńskiego (Kielma 13), którzy dokonali napadu. Wobec tych zeznań aresztowani poprzednio zostali wypuszczeni na wolność.

Wczoraj Jedyński i Piątkowski stanęli przed sądem w Łodzi.

Na przewodzie sądowym oskarżeni nie przyznają się do winy. Oświadczenia zgodne, że byli namawiani do popełnienia mordu. Krytycznego dnia udali się do zagrody Makowskiego, ale żaden z nich nie strzelał. Pierwszy strzelił właśnie Makowski.

Przew.: Czy napastnicy byli zamaskowani?

Oskarż.: Nie, nikt nie miał maski.

Przew.: Kto strzelał pierwszy?

Oskarż.: Pierwszy strzelił Makowski, my nie chcieliśmy go zamordować, tylko pobić. Następne strzały padły tylko dlatego, że Makowski zaczął strzelać.

Wyjaśnienia oskarżonych demontują pierwszy ze świadków: Bolesław Makowski, syn zabitego.

Opowiada, że wieczorem wkroczyło czterech osobników, którzy rozpoczęli strzelaninę.

Przew.: Jak byli uzbrojeni i kto pierwszy strzelił?

Św.: Wszyscy mieli rewolwery i byli zamaskowani. Ojciec nie mógł pierwszy strzelać, ponieważ nasza broń była w stole.

Zeznania następujących świadków pokrywają się w zupełności. Najciekawiej brzmią zeznania Heleny Wojtczakowej, tej, która wskazała początkowo swego męża, jako mordercę. Krytycznego dnia podczas napadu rozpoznała głos męża: „Bijcie go”.

Przew.: Czy świadek jest pewny, że to był mąż?

Św.: Tak samo wyglądał, ale mógł to być kto inny! Miał postawę podobną do Piątkowskiego i był zamaskowany.

Zeznania starszuszka, Andrzeja Wojtczaka najeżone są sprzecznościami. Płacze się, jak: Nie kazał zabijać Makowskiego, tylko go pobić.

Świadkowie, kryminaliści, siedzący w jednej celi z Piątkowskim, zeznają, że Piątkowski opowiadał im, że został wynajęty, by pobić Makowskiego. Jaki był wynik napadu nie wie, ponieważ uciekł do lasu, po pierwszych strzałach.

Świadkowie obrony mają stwierdzić alibi Jedyńskiego. Zeznają oni, że krytycznego dnia Jedyński był u siebie w domu. Jeden z towarzyszy Piątkowskiego i Jedyńskiego w celi, oświadcza, że Jedyński często płakał, a Piątkowski pocieszał go, że i tak go uwolnią, bo jest niewinny.

Po przemówieniach stron, w czasie których obrońca Jedyńskiego adw. Lilker prosi o uniewinnienie klienta, a adw. Brodziak o łagodny wymiar kary dla Piątkowskiego, sąd wydał wyrok, mocą którego Władysław Piątkowski skazany został na 12 lat ciężkiego więzienia, zaś Jedyński został uwolniony od winy i kary.

Ogródki dla dzieci

powstaną na placach gier i zabaw

Na ostatnim posiedzeniu wydziału zdrowotności publicznej przy użyciu przedstawicieli władz szkolnych, komunalnych oraz organizacji sportowych omawiano plan działalności na rok przyszły.

Postanowiono uruchomić w roku bież. 35 placów gier i zabaw dla dzieci w wieku szkolnych (w ub. roku było tylko 27 placów). W związku z tem zostanie powiększona ilość wychowawców do 35 osób. Podkreślono przytem potrzebę wyposażenia północnej dzielnicy

miasta (Bałut) w kilka nowych placów dla dzieci. Następnie postanowiono przy placach gier i zabaw w parkach miejskich wydzielić specjalne tereny na kultywowanie roślin przez dziatwę w wieku przedszkolnym. Na terenach tych mają być urządzone specjalne ogródki, w których znajdują się urządzenia zabawowe dla najmłodszych.

Place uruchomione zostaną w dniu 15 maja i czynne będą do 1 września r. b.

Iwan
Mozzuchin
jako
„Sierżant X”

Przez wrota wiedzy do piękna

Zmieniło się wiele na korzyść w ostatnim dziesięcioleciu w dziedzinie pielęgnowania urody. Złożyły się na ten dodatni objaw: rozwój lekarskiej kosmetyki, wytwórczość fabryki „Miraculum”, która oparła swe wyroby lekarsko-kosmetyczne wedle zasad wiedzy — na indywidualnym dostosowaniu każdego preparatu do potrzeb oraz odmiennych właściwości cery, skóry ciała i włosów, uświadomienie ogółu w kierunku szkodliwego działania kosmetyków uniwersalnych, jak niemniej — w zakresie samodzielnego rozpoznawania struktury cery oraz zastosowania odpowiedniego środka. Celowość zatem powinna być przewodnią myślą przy wyborze preparatu kosmetycznego, a nie błyskotliwość „modnego” preparatu uniwersalnego. Oto kilka przykładów. Thusta np. cera wymaga odtłuszczenia i przeobrażenia w prawidłową. Dlatego wystrzegaj się należy wszelakich kremów i mycia twarzy mydłem, natomiast odtuszcza się ją myciem gorącą wodą i wyłącznie proszkiem marmurowym „Miraculum”. Dobór nawet pudru winien być uwzględniony. Odtłuszczający puder higieniczny d-ra Lustra ma wyjątkowe zastosowanie do tłustej cery, prawidłową zaś i suchą winno się dlatego pudrować jedynie roślinnym pudrem egzotycznym z przepisu d-ra Lustra, ponieważ składnik jego nie tylko upiększa i wybiłnie twardy naskórek. Niektóre z uwag powyższych zaczerpnąłem z broszury pt. „Indywidualne pielęgnowanie urody”, załączonej do każdego preparatu wytwórni „Miraculum” nawet do preparatów codziennego użytku, jak — do Szamponów d-ra Lustra, sportowego kremu „Ultrasol”, z treścią której warto zapoznać się.

Dr. Z. B.

WYCIECZKA DO ROZGŁOŚN LÓDZKIEJ.

W niedzielę, dnia 17 b. m. Łódzkie stowarzyszenie techników urządza dla swych członków i ich rodzin wycieczkę do stacji nadawczej Polskiego Radja w Łodzi.

Punkt zborny w Polskim Radjo przy ul. Wołowej róg Inżynierskiej punktualnie o godz. 9,45 rano. Dojazd tramwajami 9, 16 i 6 do rogu ul. Żeromskiego i Radwańskiej.

Wielki podwójny program cowbojski 24 akty

— I. —

Niedościgniony mistrz sensacji

Tom Tyler

w emocjonującym dramacie sensacyjnym z życia wykołajców w stepach w Kalifornji p. t.

Wawóz zaginionych ludzi

— II. —

Niezwycięzony władca prerji

BOB CUSTER

we wspaniałym dramacie sensacyjno-awanturczym z życia przemytników p. t.

SZMUGLERZY AMERYKAŃSCY

Robotnicy nie cofną się przed strejkami

w walce o nową umowę zbiorową w przemyśle łódzkim

Polak jest najgorzej płatnym włókniarzem w Europie

Wypowiedzenie umowy zbiorowej w przemyśle wywarło wśród robotników głębokie wrażenie.

W lokalach związkowych odbyły się liczne narady.

Związek klasowy wyznaczył na pierwsze dni przyszłego tygodnia specjalne posiedzenie komitetu wykonawczego związku z udziałem posła Szczerkowskiego.

Na nadchodzący czwartek wyznaczone zostały niemal we wszystkich związkach robotniczych zebrania delegatów fabrycznych, na których omawia na będzie sprawa rozpoczęcia akcji o umowę zbiorową, względnie o cennik płac.

Naogół nastroj wśród robotników jest bojowy i wysuwany jest projekt interwencji w ministerstwie pracy i opieki społecznej, a gdyby zabiegi te się nie powiodły, proklamowania strejku włóknarzy w Łodzi.

Projektowane jest również powołanie do życia międzyzwiązkowej komisji, w skład której weszliby klasowcy, „Praca“ i Ch. D., dla podjęcia akcji o zażegnanie stanu bezumownego. Umowa obecna, jak wiadomo, expiruje w dniu 2 maja r. b. Komisja wspomniana zwróciłaby się do okręgowego inspektora pracy o zwołanie konferencji porozumiewawczej z przedstawicielami wielkiego i średniego przemysłu, celem poinformowania się o warunkach przemysłu, dotyczących nowej umowy.

Jeśli chodzi o okręgowego inspektora pracy, inż. Wojtkiewicza, to nie podał on jeszcze żadnej interwencji i wkroczy w całą sprawę dopiero po zwróceniu się doń jednej ze stron. Narazie ograniczył się on tylko do zakomunikowania ministerstwu o fakcie wypowiedzenia umowy.

W dniu wczorajszym zamieściliśmy krótkie wywiady z reprezentantami związków zawodowych. Jednocześnie sprecyzowaliśmy stanowisko przemysłu, oraz motywy, dla których wypowiedział on umowę.

Zapoznawszy się z temi motywami, jeden z kierowników związku zawodowego włóknarzy oświadczył co następuje:

— Jednym z głównych argumentów, jakimi operuje przemysł zrzeszony, jest niemożność konkurowania z przemysłem niezrzeszonym: fabryki zrzeszone stosują wyższe stawki płac robotniczych, aniżeli przemysłowcy niezrzeszeni. Ale z drugiej strony jest rzeczą znaną, że wielu zrzeszonych przemysłowców nie honoruje umowy zbiorowej, a znajdują się oni w lepszym położeniu od przemysłowców niezrzeszonych, bo przeprowadzili racjonalizację pracy, dającą im poważne korzyści. Przemysł wielki dysponuje własnymi przedsiębiorstwami, tkalniami, farbiarniami i t. p., co potania produkcję w znacznej mierze. Podczas, gdy w małym przemyśle jeden tkacz obsługuje powyżej 2 krosna, to w przemyśle wielkim jeden tkacz obsługuje do 18 krosien.

Drugim motywem związków przemysłowych jest niemożność konkurowania z przemysłem zagranicznym, spadek eksportu i obawy przed zwiększonym importem wyrobów zagranicznych do kraju. Przeciwno tej tezie przemysłowców przemawia niski poziom płac robotniczych w Polsce. Wykazuje to zestawienie płac w przemyśle włókienniczym w różnych krajach, z którego wynika, że najgorzej płatnym robotnikiem w Europie jest włóknarz w Polsce. Dane, zebrane na podstawie ankiet

przez sekretariat międzynarodówki włókienniczej w Londynie, obliczone w markach niemieckich, wskazują, że za 1 godzinę: przedziałnik na bawelnie zarabia w Polsce 48 fenigów, w Anglii — 187, w Niemczech — 95, w Belgii — 70, a w Czechosłowacji — 72 fenigi.

Tkacz na bawelnie zarabia za 1 godzinę pracy w Polsce 47 fen., w Austrii — 48, w Anglii — 102, w Niemczech — 78, Belgii — 70, Czechosłowacji — 58 fen.

Przedziałnik na wełnie zarabia za godzinę w Polsce 66 fen., w Austrii — 65, w Anglii — 187, w Niemczech — 98, Belgii — 70, a w Czechosłowacji 82 fen.

Tkacz na wełnie otrzymuje za 1 godz. pracy w Polsce 48 fen., Austrii — 66, Anglii — 128, Niemczech — 91, w Belgii — 70 i w Czechosłowacji — 54 fen.

Płace te obliczone zostały według taryfy cennikowej i umowy. Ale poziom stawek faktycznych w Polsce jest przecież znacznie niższy. Są w Polsce tkacze, zarabiający zaledwie 12 zł za pełny tydzień pracy. Z tego wynika, że przemysł w Polsce pod względem płac znajduje się w znacznie lepszym położeniu od zagranicy.

Dlatego też uważam, że jeśli podaje się, jako powód do obniżania płac robotniczych groźbę spadku eksportu, to argument ten nie wytrzymuje krytyki.

Przyznaje, że są czynniki, które wpływają na podrożenie naszych wyrobów. Czynnikiem tym są wygórowane koszty administracyjne, na które składają się wysokie pensje wyższej administracji fabrycznej. Na zbyt wysokie pensje dyrektorskie w przemyśle wskazywała już w swoim czasie komisja ankietowa, a ostatnio podkreślił ten moment w Łodzi minister handlu i przemysłu, p. Zarzycki. Zagranicą rozpiętość między zarobkami robotników, a pensjami kierowników firm nie jest tak wielka.

Argument, że przez obniżenie kosztów robocizny przemysł się rozwine, jest co najmniej problematyczny. To samo mówiło się przy wprowadzeniu racjonalizacji. Pozba-

wiono pracy około 30.000 robotników, nie zdając sobie sprawy z tego, że wyklucza się z rynku wewnętrznego tyłuż konsumentów. To samo będzie teraz, jeśli obniżone zostaną płace. Kinsumeja skurczy się bezwzględnie.

Jeśli chodzi o koszty utrzymania rodziny robotniczej i wskaźnik drożyzny, na które powołują się przemysłowcy, to cyfry przedstawione przez przemysł same przeczą tezie, iż należy obniżyć płace. Koszt dzienny utrzymania rodziny robotniczej, według danych komisji wojewódzkiej wynosi 5.72 gr. Z tego wynika, że na tygodniowe utrzymanie rodziny robotniczej potrzeba zł. 40.04 gr. Olbrzymia większość robotników (75 proc.) nie pobiera stawek cennikowych; gdyby nawet te stawki pobierała (od 4.50 — 6 zł.), to nawet w tym najlepszym wypadku zabrakłoby im na zaspokojenie swych minimalnych potrzeb około 6 zł. tygodniowo. Nie należy przytem zapominać, że jeśli włóknarz pracuje tylko 3 dni w tygodniu, to brak mu co najmniej 50 proc. tego, co powinien mieć na minimum utrzymania, według wskaźnika oficjalnego. Obniżenie płac robotniczych doprowadzi klasę robotniczą Łodzi do bezgranicznej nędzy.

Droga do wyjścia z sytuacji — kończy nasz rozmówca — wiedzie nie przez redukcję płac i pogorszenie warunków pracy, lecz przez podniesienie dobrobytu szerokiej, warstw społeczeństwa, a w szczególności klasy pracującej w Polsce. O to prowadzimy i prowadzić będziemy nadal walkę — zakończył przedstawiciel robotników swe wywarczenia.

(G.)

Dźwiękowy Kino-teatr
„CAPITOL“
Już dziś,

zapowiadamy szlagierowy repertuar filmowy na miesiąc maj

Same arcydzieła!

„KONGRES TANCZY“

LILJAN HARVEY

HENRY GARAT

Kobieta i Szpieg

BRYGIDA HELM

WILLY FRITSCH

BOMBY NAD

MONTE CARLO

SARI MARITZA

HANS ALBERS

„WOLNE DUSZE“

NORMA SHEARER

LIONEL BARYMORRE

Szkafuła naszego repertuaru zawiera filmy tylko o wysokiej wartości artystycznej, genialnej reżyserji i oryginalnej treści.

W czerwcu wielka niespodzianka

Z ŻYCIA AKADEMICKIEGO.

W niedzielę, dnia 17 b. m. punktualnie o godz. 10.30 przed południem odbędzie się walne zebranie zrzeszenia akademików łódzian w związku inż. i arch. przy ul. Narutowicza 32.

Najnowszy arcyfilm ERYKA POMMERA

W mrokach wielkiego miasta

(Burze namietności). W rolach główn.: Największy tragik francuski Charles Boyer, Odette Froelle i Armand Bernard. ● Muzyka: Fryderyk Holländor. ● Piosenki: Jean Boyer. ● Nadprogramy

Początek seansów o godz. 4 po poł., w sob. i niedz. o g. 12 w poł. Na porankach ceny po 50 gr. i 1 zł.

Bohater „Miłości Kozaka“ i „Symfonji Zmysłów“ Największy amant-ekranu

John Gilbert Upiór Paryża

w rewelacyjnym filmie p. t.

wg. sensacyjnej powieści Gastona Leroux „Cheri-Bibi“ współudział biorą Lila Hyams oraz Lewis Stone. Nadprogram: „Trybunary psiej operetki“, dźwiękowa operetka. Pocz. o 4.30, w soboty i niedziele o 12 w poł.

Dźwiękowe

GRAND-KINO

Dziś i dni następnych!
Passe-partouts i bilety ulgowe ważne.

MARLENA DIETRICH

Film osnuty na tle aktualnych wydarzeń na froncie chińsko-japońskim.

Uwaga! Z uwagi na przewidzianą, olbrzymią frekwencję uprasza się Sz. Publiczność o przybywanie na początek seansów.

Od g. 12—3 poranki ceny miejsce 75 gr. i 1 zł.

Po rozpoczęciu seansu drzwi na widownię będą zamknięte.

Anna May Wong, Clive Brook
w czołowym filmie „Paramountu“
prod. 1932 p. t.

„SZANGHAJ EXPRESS“
Reż. Józ. Sternberga

Początek o godz. 4, 6, 8 i 10.15 W sob. i niedz. o g. 12 w poł.

Odczyty z dziedziny prawa

Staraniem Zarządu Stowarzyszenia Aplikantów Adwokackich i Sądowych w Łodzi odbędzie się cykl odczytów na aktualne zagadnienia z dziedziny prawa.

Dnia 16 kwietnia b. r. wygłosi adwokat Józef Bloch z Warszawy komentarz ustawodawstwa pracy odczyt na temat „Wynagrodzenie za urlop i za godziny nadliczbowe w świetle orzecznictwa sądu najwyższego”.

Dnia 30 kwietnia adwokat Jan Ruff z Warszawy na temat: „Stanowisko procesowe oskarżonego, według znowelizowanego kodeksu postępowania karnego”.

Dnia 14 maja — dr. Włodzimierz Dbałowski, sędzia sądu najwyższego i członek komisji kodyfikacyjnej R. P. na temat: „Miedzynicowe prawo prywatne” oraz dnia 24 maja i 6 czerwca br. — prof. dr. Władysław Malinjak, dziekan wydz. prawa Wolnej Wszechnicy Polskiej na temat: „Kryzys prawa” — cz. I analiza procesu, cz. II — środki zaradkowe.

Dnia 31 maja br. — dr. Zofia Rymkiewiczowa, prof. prawa Wolnej Wszechnicy Polskiej w Warszawie na temat: „Stanowisko prawnoprywatne kobiety według obowiązujących na ziemiach Polski kodeksów cywilnych”.

Wstęp na odczyty dla członków magistratury i palestry.

Odczyty odbędą się w sali Towarzystwa Prawniczego w Łodzi przy ul. Piotrkowskiej 91, II piętro, o godz. 9 wieczorem.

Co usłyszymy dziś przez radio?

12,10 Poranek szkolny ze Lwowa.

12,45 Płyty gramofonowe.

16,20 Odczyt dla maturzystów p. t. „Bolesław Prus” — wygł. profesor Zygmunt Szweykowski.

16,30 Płyty gramofonowe.

17,10 Odczyt z Wilna p. t. „Rola Wilna w gospodarczej odbudowie państwa” — wygł. gen. Lucjan Żeligowski.

17,35 4-ta audycja z cyklu „Instrumenty i głos ludzki w muzyce”

18,05 Transmisja ze Lwowa słuchowska dla dzieci pt. „Jak Robinson Kruzo pierwszy raz spróbował morza” p-g. Defoe.

18,30 Koncert orkiestry jazzbandowej.

19,15 Komunikat izby przem. handlowej w Łodzi.

20,00 „Na widnokręgu”.

20,15 Koncert muzyki lekkiej.

21,55 Feljton pt. „Od Belgradu do Jugosłowiańskiej Madery” — wygł. p. Eugeniusz Schummer.

22,10 Koncert Chopinowski w wykonaniu jednego z laureatów II Międzynarodowego konkursu im. Fryderyka Chopina.

22,50 Muzyka taneczna.

AUDYCJE ZAGRANICZNE

Stuttgart (360)

20,10 Operetka J. Straussa „Książę Motuzalem”.

Langenberg (472)

17,00 Utwory Haydna (Pieśni, Sonata na flet z fortepianem, Kwartet smyczkowy G-moll).

Bruksela (338)

20,00 Opera Wagnera „Holender Tylac”.

Bukareszt (394)

19,40 Opera Beethovena „Fidelio”.

LEKKA MUZYKA ŻYDOWSKA.

Dzisiaj o godz. 14,45 rozgłosnia warszawska nada koncert lekkiej muzyki żydowskiej w wykonaniu artystów scen żydowskich: Mali Pikus (sopran), K. Fenigstein (baryton) i p. L. Katz (tenor). W programie piosenki ludowe i arje z operetek. (r)

RADJOWY RECITAL B. KONA.

Dzisiaj o godz. 22,10 odtworzą dzieł szopenowskich przed mikrofonem warszawskim będzie laureat międzynarodowego konkursu w Warszawie, Bolesław Kon, rokujący wielkie nadzieje artystyczne. (r)

Dnia 15 kwietnia 1932 r. po długich i ciężkich cierpieniach zmarła

B. P.

z Saksów Helena Kochańska

przeżywszy lat 67.

Pogrzeb odbędzie się w niedzielę, dnia 17 kwietnia b. r. o godz. 12-ej w poł. z domu przedpogrzebowego, o czym zawiadamiają pozostali w nieutulonym żalu

Dzieci, wnuki i rodzina

Uprasza się o nieskładanie kondolencji.

Wyrwała z uszu kołczyki dziołku

W dniu wczorajszym sąd grodzki rozpatrywał sprawę 30-letniej Janiny Jabłońskiej, oskarżonej o to, że w grudniu ub. r. na ulicy Dworskiej podeszła do 6-letniej dziewczynki, Skowrońskiej, i zdjęła jej kołczyki, z którymi uciekła. Sąd skazał Jabłońską na trzy miesiące więzienia z zawieszeniem kary na dwa lata. (ag)

Głośna afera poborowa przed sądem apelacyjnym w Warszawie

Przed sądem apelacyjnym w Warszawie toczy się obecnie proces kilku przemysłowców łódzkich w związku z głośną w swoim czasie aferą poborową.

Jak to w swoim czasie donosiliśmy, macherka poborowa, popularna z wielu procesów, Chudesa Bęczkowska oraz przemysłowcy łódzcy z synami: Daube, Elsner, Serejski i Teodor Steigert, zasiedli na ławie oskarżonych sądu okręgowego w Łodzi pod zarzutem rożmyślnego przekupstwa, celem uchylenia się od służby wojskowej,

względnie okazania pomocy przy uchylaniu się od tej służby.

Po sensacyjnym, śledzonym z wielkim zainteresowaniem przewodem sądowym, Chudesa Bęczkowska skazana została przez sąd w Łodzi na dwa lata więzienia, bracia Milstein po półtora roku, Daubowie (ojciec i syn), Elsnerowie (ojciec i syn), Serejscy i Steigert, każdy po roku więzienia.

Obrońcy oskarżonych zapowiedzieli apelację i obecnie sprawa rozpatrywana jest w Warszawie.

Obrońcy oskarżonych wnoszą: adwokaci: Forelle, Wacław Brok-

man, Rundo, Sterling, Jasieński, Altman, Stanisław Tykociński i Biejat.

Na rozprawę w apelacji powołano szereg świadków, wskazanych przez obronę. Biegły w sprawach wojskowych — pułkownik, który miał wypowiedzieć swoją opinię w sprawach poboru, został przez obronę wyłączony, ponieważ brał udział w procesie majora Wołoszynczowskiego jako sędzia orzekający, a obecnie Wołoszynczowski powołany został w charakterze świadka.

TEATR, MUZYKA I SZTUKA

„Azef”

w Teatrze Miejskim

Dzisiaj rewelacyjna premiera, wyreżyserowana przez dyr. K. Borowski, głośnego reportażu historycznego autorów „Raspulina”, Tolstoj i Szczygolewa, „Azef”.

W dziesięciu niezwykle fascynujących scenach snują autorzy najważniejsze momenty z życia jednego z najbardziej zagadkowych i dramatycznych bohaterów rewolucji rosyjskiej. Przez tego wielkiego bojowca — prowokatora, prze-wija się przez barwny tok sztuki szereg sylwet współczesnych: Burewa, Borysa, Sawinkowa, Czernowa, Krapotkina i in. w interpretacji: Horeckiej, Grolickiego, Karczewskiego, Kempy, Madalińskiego, Modrzeńskiego, Szletyńskiego, Woskowskiego, Ziembińskiego i in. W roli tytułowej J. Winawer.

W niedzielę i w poniedziałek wiecz. powtórzenie „Azefa”.

W niedzielę o 4-ej po południu po cenach zniżonych frapujące szpiegowskie „X 33”.

PRZEDSTAWIENIE DLA DZIECI

W niedzielę, o godz. 12,15 w teatrze miejskim „Teatr dla dzieci” T. Ortyma da ośniewające przedstawienie. Wystawiona będzie baśń w czterech aktach Tymoteusza Ortyma „Snieżka”. Bajka posiada wiele czarujących śpiewów, tańców, przeżabawne sytuacje, piękne efekty i kostjomy.

TEATR KAMERALNY.

Dzisiaj i jutro o 5-ej po południu dwa ostatnie, pożegnalne występy Stefani Jarkowskiej, kreuującej popisową rolę w wesolej komedji „Dziewczyzna i hipopotam”.

Dzisiaj wiecz. premiera przeboju stu zagranicznych scen, wesolej komedji Waltera Ellisa „Omaj nie noc posłubna”, w której szerokie pole do popisu znajdują: Macherska, Wasutyńska, Krotke, Szubert i Złocz.

TEATR POPULARNY W SALI GEYERA.

W sobotę, dnia 16 b. m. o godz. 7,30 i 9,30 wiecz. oraz w niedzielę, dnia 17 b. m. o godz. 4,30, 6,30 i 8,30 wiecz. wystawiona będzie efektowna rewja p. t. „Filmujemy wszystkich” z udziałem nowożyłonego zespołu.

„JAŚ I MALGOSIA”.

W niedzielę, o godz. 12 w poł. w sali teatru popularnego Geyera, wystawiona będzie piękna kolorowa bajka p. t. „Jaś i Malgosia”. Ceny miejsc od 50 gr. do 1,50.

TEATR POWSZECHNY.

Dzisiaj, w sobotę, w teatrze przy ul. Przejazd 34, po raz pierwszy komedja amerykańska „Potasz i Perlmutter”. Rola główną (Potasza) kreuje Leopold Zbucki, który również sztukę wyreżyserował.

Z TEATRU „ARARAT”

Program obecny, odznaczający się niezwykle wysokim poziomem artystycznym (znakomita reżyse-

rja i świetne wykonanie aktorskie) czaruje swym żywym tętmem i niepoślednim dowcipem, pozostawiając niezatarte wrażenie.

Dzisiaj, w sobotę, trzy przedstawienia; początek o godz. 4 po poł.; ceny zniżone, o 7,45 i 10 wiecz. Bilety do nabycia przy kasie teatru od godz. 2 po poł.

JUTRZEJSZY KONCERT IMRE UNGARA.

Jutro odbędzie się w sali filharmonji koncert popołudniowy łódzkiej orkiestry filharmonicznej. Udział w koncercie bierze niezrównany pianista Imre Ungar, którego gra wzrusza wszystkich słuchaczy i pobudza do łez.

Artysta wykona z tow. orkiestry koncert fortepianowy E-moll Szopena. Poza tym orkiestra filharmoniczna pod dyktando Walerjana Berdjajewa wykona Wagnera uwerturę do op. „Śpiewacy norimbercy” oraz Ryszarda Straussa poemat symfoniczny „Don Juan”. Początek koncertu o godz. 8,30 po poł.

UROCZYSTOŚCI HAYDNOWSKIE W ŁODZI.

Łódzkie towarzystwo muzyczne „Sziar” urządza w dniu 24 b. m. wielki koncert jubileuszowy z intencji 200-rocznicy urodzin Haydna. Koncert odbędzie się w sali filharmonji pod batutą dyr. Fajwysza przy udziale chóru towarzystwa, łódzkiej orkiestry symfonicznej i solistów warszawskich. W programie oratorium „Stworzenie świata”.

Tomaszów

ZŁODZIEJ KUR.

W nocy z dnia 14 na 15 b. r. posterunkowy policji zatrzymał podejrzanego osobnika, dzwigającego kosz większych rozmiarów, w którym ukrytych było 5 kur.

Przytrzymanego doprowadzono do komisariatu, gdzie stwierdzono, że jest to Wagenknecht Antoni (Władysław 12). Jak się okazało, kury te pochodziły z kradzieży i stanowią własność Józefa Nogli, mieszkającego ul. Głównej 25. Złodziejowi spisano protokół i sprawę skierowano do sądu.

NIEUCZCIWY WOŹNICA.

Do zamieszkałej przy ul. Prez. Wojciechowskiego 45, niejakiej Bełli Honig zgłosił się w dniu onegdajszym Marcin Cukier z zawodu furmian, po należne mu 3 zł. Korzystając z chwilowej nieobecności Honigowej przywłaszczył sobie 15 złotych i uciekł. Na szczęście jedna z sąsiadek zauważyła Cukiera i zawiadomiła o tem poszkodowaną.

Cukiera aresztowano, badany w komisariacie przyznał się do kradzieży.

PODATEK OD NIERUCHOMOŚCI.

W związku z uchwaleniem przez radę miejską podatku komunalnego do państwowego podatku od nieruchomości w wysokości 32,5 procent, rozesłano wszystkim właścicielom nieruchomości nakazy płatnicze.

Ponieważ właścicielom domów dają się we znaki ciężkie czasy, gdyż lokatorzy zalegają z komornem, a z drugiej strony stopa procentowa podatku została podwyższona, związek właścicieli nieruchomości zwrócił się pisemnie do magistratu z prośbą o rozłożenie płatności podatku tego na kilka rat. Decyzja w powyższej sprawie oczekiwana jest w najbliższym czasie.

KOMITET PAŃ PRZY SZPITALU ANNY — MARJI

Dla uzyskania środków na uzupełnienie brakującej białizny i najniezbędniejszych przedmiotów użytku komitet pań urządził loterię fantową, której prawie wszystkie losy już są rozprzedane.

Rozdanie wygranych fantów odbędzie się w niedzielę, dnia 17 bm. o godzinie 3 pop. w szpitalu Anny Marji.

Pożądanem byłoby, aby wszystkie fanty w jaknajkrótszym czasie odebrane zostały przez szczęśliwych posiadaczy losów.

ODWOŁANY PODWIECZOREK.

Łódzki zw. zawodowy pracowników handlowych, biurowych i przemysłowych (Piotrkowska 85), zawiadamia, że ze względów technicznych zmuszony jest odwołać podwieczorek towarzyski, który miał się odbyć w niedzielę, dnia 17 b. m.

Żyd. Teatr Kameralny, Al. 1-go Maja 2
Dyr. Celmajster i Berman

Gość. wyst. Teatru Kam.

„ARARAT”

Ciow sezonu.

Rekordowe powodzenie.

Dzisiaj i codziennie powtórzenie sukcesowego programu p. t.

Fajgl in der Luft

Dzisiaj 3 przedstaw. o g. 4 p. p. (ceny zniżone), 7,45 i 10 wiecz. Bilety do nabycia od g. 2 wiecz.

Ofiary

złożone w administracji „Głosu Porannego”

Zamiast nekrologu dla b. p. Różki Rozenmaterówny na tow. TOZ, składa zł. 15.— kl. 8 Gimnazjum Hochsteinowej.

*

Zamiast kwiatów na grób b. p. Poli Lewinowej, matki naszej kochanej koleżanki Reginy, ofiarują na Towarzystwo „TOZ” uczonice szkoły 126 oddz. Va zł. 4.—

Śmierć na ringu Czwarty wypadek w ciągu 2 miesięcy

W czasie zawodów bokserkich w Düsseldorfie bokser Knoeh uderzony został podczas walki w żołądek i upadł na deski.

Przybyły lekarz stwierdził śmierć wskutek ataku sercowego. Władze wszczęły dochodzenie. Jest to już czwarty wypadek śmierci na ringu pięściarskim w ciągu ostatnich dwóch miesięcy.

Inauguracja sezonu kolarskiego S. S. Raptic u

W niedzielę, dnia 17 kwietnia r. b. odbędzie się otwarcie sezonu kolarskiego z następującym programem:

1) o godz. 9-ej rano zbiórka kolarzy w lokalu klubowym przy ul. Karolewskiej nr. 9;

2) o godz. 9,30 wyjazd do Rzgowa;

3) o godz. 12 rano powrót do Łodzi;

4) o godz. 4 po poł. wiecz. towarzyski z tańcami.

O liczny udział członków proszą zarząd.

IMPREZA SZACHOWA.

W niedzielę, dnia 17 kwietnia r. b. o godz. 18-ej odbędzie się w świetlicy polskiej YMCA (Piotrkowska 89) uroczystość zakończenia turnieju szachowego o mistrzostwo klubu, połączone z odczytem mistrza T. Regedzińskiego i błyskawicznym turniejem, na które zarząd klubu polskiej YMCA zaprasza wszystkich miłośników gry szachowej.

Sześć meczy ligowych

Garbarnia walczy w Łodzi z Ł.K.S. — Pierwszy występ krakowskiej Wisły

Wbrew mylnemu twierdzeniu jednego z łódzkich pism popołudniowych, trzeci termin rozgrywek ligowych zmusza do „pracy” wszystkie drużyny. Nawet pauzująca dotychczas Wisła, stoczy swój pierwszy bój i to od razu z tak poważnym przeciwnikiem jak warszawska Legia. Obydwe drużyny przygotowały się do tego spotkania, zasilili swe szeregi nowymi cennymi nabytkami i klasy ich będą odmienne od dotychczasowych.

Wisła pozyskała doskonałego lewego łącznika z Bielską, Nawarę, a linja jej ataku zestawiona będzie następująco: Balcer, Nawara, Obtułowicz, Kisieliński, Adamek. W linii pomocy, obok Kotlarezyka I i Bajorka, zagra rezerwowi Pachner, podczas gdy Kotlarezyk II, obok Oleksika, zagra na obronie, zastępując chorego Pychowskiego.

Legia sygnalizuje dwie zmiany. Jedna dotyczy napadu, dla którego udało jej się pozyskać doskonałego łącznika z K. S. Chorzów, Latusińskiego, druga — obsady bramki. Tu przewidziany jest Grendziel, bramkarz Policijn. K. S., również ze Śląska. Mecz ten będzie jednym z najpoważniejszych z sześciu wyznaczonych spotkań.

Łódź przeżywać będzie również niecodzienną atrakcję. Zawita do nas mistrzowski zespół Garbarni, typowy przedstawiciel szkoły krakowskiej, który poczynionymi postępami zdystansował pierwszych pionierów tej szkoły — Cracovię i Wisłę.

ŁKS nie jest jeszcze w formie, o czem przekonaliśmy się na pierwszym meczu, choć zakończono go zwycięsko. Zwłaszcza kondycja fizyczna drużyny nie jest należąca. Czy jeden tydzień wystarczy by brak ten usunąć, czy starczy wszystkim sił do ostatniej chwili? Łodzianie wystąpią w identycznym składzie. Wyjątek stanowi bramkarz: Mila ustąpi swej pozycji Frymarkiewiczowi, sam zaś będzie w rezerwie. Ponieważ i Garbarnia przybywa do Łodzi bez Pazurka z Jokssem na lewym łączniku, zadanie łodzian będzie nieco łatwiejsze.

W Warszawie walczyć będzie Warszawianka z Czarnymi. Zdaje się, iż Warszawiance, walczącej na własnym boisku nasuwa się okazyja zdobycia pierwszych dwóch punktów, bowiem słabotka forma Czarnych jest wiadoma.

Druga drużyna warszawska, Polonia, pierwszą swą wyjazdową mecz rozegra we Lwowie z Pogonią. I w tym wypadku zwycięstwo zespołu stołecznego nie powinno nasuwać poważniejszych obiekcyj, bowiem Pogoń, osłabiona wystąpieniem Kossoka, zdana na własne tylko siły, nie będzie w stanie odegrać poważniejszej roli w tym sezonie.

Znany ze swej dobrej formy na początku sezonu Ruch przyjmie Cracovię. Dotychczasowa tradycja tych spotkań pozwala przypuszczać, iż przyjęcie to nie będzie dla drużyny krakowskiej zbyt gościnne. Ewentualny wywalczony przez nią wynik remisowy można będzie przyjąć jako znaczny jej sukces.

Wreszcie ostatni mecz przypada na 22 p. p. w Siedlcach z Wartą. To co benjaminek ligi pokazał nam w Łodzi nie upoważnia do przepowiadania mu zwycięstwa, chyba że

własny teren usposobi go lepiej do gry. Nie wyklucza to możliwości porażki Warty, która nie powinna specjalnie nikogo zadziwić. Atuty własnego boiska i własnej publiczności, to potężne atuty w zawodach mistrzowskich, zwłaszcza w ligowych.

Obsada sędziów na jutrzejsze mecze ligowe

Na mecze ligowe dnia jutrzejszego zostali wyznaczeni przez PKS następujący sędziowie: Warszawianka — Czarni w Warszawie, następny zaproszenia obydwu klubów, p. Wardęszkiewicz, mecz 22 p. p. — Warta w Siedlcach — p. Krukowski, mecz Pogoń — Polonia we Lwowie — p. Leberman, mecz Wisła — Legia w Krakowie — p. Kurzweil, mecz w Łodzi ŁKS — Garbarnia — p. Mosiński i wreszcie w Królewskiej Hucie mecz Cracovia — Ruch — p. Stronczek.

Zmiany w ligowym kalendarzyku

Jak się dowiadujemy, wyznaczony na dzień 17 lipca mecz o mistrzostwo ligi pomiędzy drużynami Legji i Garbarni w Warszawie, został za obojmych porozumieniem zainteresowanych klubów przesunięty na termin 5 maja.

Rewanżowe spotkanie w Krakowie zostało wyznaczone na dzień 18 września.

Cracovia ukarana naganą za samowolę

Sprawa udziału Kosoka i Pająka na meczu przeciwko czeskiej drużynie Bratislava w barwach Cracovii została wreszcie zakończona. Jak ustaliło dochodzenie, gracze ci zostali wprowadzeni w błąd przez kierownictwo klubu, gdyż PZPN. zezwolenia nie udzielał. Za samowolę Cracovia ukarana została naganą.

IWAN PETROWICZ

ANNY ONDRA

KAROL LAMACZ

zapowiadają swój przyjazd do Łodzi na premierę swego filmu p. t.

ZEMSTA NIETOPERZA

Nie załatwiać spraw na kolanie! Na marginesie ostatnich uchwał łódzkich władz piłkarskich

Kilka ostatnich uchwał wydziału gier i dyscypliny zasługuje na specjalną uwagę.

Pierwszą z nich jest odrzucenie ze względów zasadniczych protestu Turystów przeciwko zawodom o mistrzostwo z Hakoahem. Uchwała ta, jak to już donosiliśmy, była do przewidzenia, bowiem protest był bezpodstawny.

Druga uchwała zakończyła się wreszcie sprawą podpisania podwójnych kart zgłoszeń przez byłych graczy K. S. Widzewskiej Manufaktury, a mianowicie Lenarta B. i Stolarskiego Z., o których ubiegali się WKS. i Turyci jedno cześnie.

Zabiegi te skończyły się dyskwaliifikacją obydwu piłkarzy. Każdy z nich dostał po 4 miesiące dyskwalifikacji. Termin kary upływa z dniem 17 lipca, przyczem, co ciekawsze, karty zgłoszeń podpisane dla Turystów zostały unieważnione dla WKS-u.

Wreszcie trzecia i ostatnia uchwała nakazuje gospodarzom boisk bezwzględne zaopatrzenie bra-

mek, (nawet na mecze B-klasowe) w siatki sznurowe i to pod groźbą walkoweru.

Nie można odmówić pewnej słuszności temu nakazowi, szkoda tylko, że rzeczy takie załatwia się u nas na kolanie. Wyznaczony na wprowadzenie inowacji tej termin jest tak krótki, że nie dziwiłbyśmy się, gdyby nie został on ściśle wykonany. Przecież mamy sport amatorski, ludzie w klubach nie są na zawołanie, mają swe zawody we sprawy na głowie, a więc należałoby pomyśleć o tem, by dać im nieco więcej niż 24 godziny czasu do wykonania uchwały, zwłaszcza takiej, która powoduje dość znaczny wydatek pieniędzy.

Skąd czerpać środki materialne, skoro kasy klubowe nie tylko że świecą pustkami, lecz w dodatku ciąży na nich liczne zobowiązania zeszłoroczne?

W stosunkowo krótkim czasie urzędowania obecnych władz LZOPN. zbyt często jesteśmy świadkami uchwał powziętych na kolanie, później odwoływanych i zmienianych.

Kalendarzyk sportowy na dziś i jutro

Kalendarzyk sportowy na sobotę i niedzielę jest następujący:

SOBOTA.

Zebrań: Sala klubu „Union-Touring” przy ul. Przejazd 7, godzina 17 — ogólnopolski zjazd prasy sportowej w Łodzi.

Piłka nożna. Boisko Widzewa, godz. 16,30. Mecz o mistrz. kl. A.: Widzew — Hakoah.

Boisko DOK, godz. 16,20, mecz towarzyski: Makabi I — Szttern, poprzedzony zawodami lekkoatletycznymi.

Boks. Sala T. Sokół przy ulicy Emilji; międzyklubowe zawody Sokola. Początek: godz. 19.

Gry sportowe. Boisko przy ul. Czerwonej; mecze w koszykówkę żeńską o mistrzostwo kl. B.

NIEDZIELA.

Piłka nożna. Boisko ŁKS, godz. 11, mecz o mistrzostwo kl. A.: ŁKS Ib — ŁTSG; godz. 16,30: mecz ligowy ŁKS — Garbarnia; przedmecz: hazena ŁKS — Geyer.

Boisko Widzewa. Godz. 11: Kolejowy K. S. — Burza (Pabj.); mistrzostwo kl. B.

Boisko Wimy. Godz. 11, mistrz. kl. A.: Wima — Orkan

Boisko Turu. Godz. 11: IKP — SSKM i godz. 16,30: Tur — Zjednoczone.

Pabjanice. Boisko Kruschendera, godz. 11, mistrz. kl. A.: PTC — Turyci. godz. 16,30: mistrz. kl. B.: Kruschender — Geyer. Boisko Sokola, godz. 16,30: Sokół (Pabj.) — Sokół (Zd. Wola), mistrz. kl. B.

Boks. Sala przy ul. Przędzalnianej 68. Mecz bokserki między drużynami: Zjednoczone — Warszawianka. Początek o godz. 11,30.

Lekkoatletyka. Boisko ŁKS, godzina 12, start do biegu naprzelaj ŁKS-u na dystansie ok. 5 klm.

Gry sportowe. Boisko przy ul. Czerwonej. Przed poł. dalszy ciąg gier w koszykówkę żeńską o mistrzostwo kl. B. Sala niemieckiego gimnazjum przy Al. Kościuszki, o godz. 10,30: gry w siatkówkę i koszykówkę żeńską oraz w koszykówkę męską z udziałem Tryumfu, IKP, YMCA i PTG (Pabj. tow. gimn.). o godz. 15,30 sześciomecz gier sportowych: Makabi — Strz. K. S.

Kluby robotnicze podtrzymują swe oskarżenie

W związku z notatkami agencji „Centrosport”, które ukazały się w niektórych pismach łódzkich w sprawie rzekomego wycofania przez kluby robotnicze oskarżenia przeciwko klubom fabrycznym, proszeni jesteśmy przez R. K. S. Tur, R. T. S. Widzew i R. T. S. Szttern o zaznaczenie, że kluby te podtrzymują w całej rozciągłości zarzuty postawione na walnych zgromadzeniach LZOPN i LZOGS.

Dźwiękowy Kino-Teatr
„CAPITOL”
Dziś i dni następnych!

Wspaniałe arcydzieło dźwiękowe reżyserji DYMITRA
BUCHOWIECKIEGO wg. rozgłosnej powieści
KOCHANKA GENERAŁA
(Rozstrzygająca Noc)

Dramat erotyczny z życia trójkąta małżeńskiego.
Owieczny problem dociekań — dlaczego kobieta zdradza?
W rolach głównych
Suzy Vernon, Thomy Bourdelle, Piere Baczeff
Nad
prog.: **Wyprawa Byrda do Bieguna Południowego**
Początek w dni powsz. o 4, w sob. i niedz. o g. 1.30

100-proc. męski **Fr. Kortner** i najpiękniejsza
aktorka świata, córka kozaka **ANNA STEN**
oto filary potężnego dramatu z życia przedwojennej,
bogatej młodzieży rosyjskiej według
Dostojewskiego

Bracia Karamazow

Sytuacja na rynku zbożowym

O ile chodzi o zapotrzebowanie zboża w sezonie bieżącym, wiele przemawia za tem, że Europa w najlepszym razie mogłaby „dociągnąć” zapasami własnej produkcji. Nie jest jednak wykluczone, zwłaszcza co do żyta, że okaże się niedobór. Wtedy Europa musiałaby sięgnąć do nadwyżek, znajdujących się w krajach zamorskich. Australia znalazła dobry rynek zbytu na Dalekim Wschodzie, w związku z tamtejszymi wypadkami wojennymi, Kanada, jako dominium, korzystając z preferencji celnych, eksportuje do Wielkiej Brytanji, tak że dla aprowizacji Europy zbożem wchodzi w pierwszszym rzędzie w rachubę Stany Zjednoczone, posiadające niewątpliwie znaczne nadwyżki. Te nadwyżki stanowią ciągłą groźbę dla koniunktury na rynkach zbożowych świata. Świadomość tego wywiera już obecnie w Stanach Zjednoczonych wpływ, gdzie charakterystyką sytuacji jest już od szeregu tygodni nastrój zniżkowy. Tymczasem jednak Farm Board nie zadeklarował jeszcze swej polityki eksportowej, tak, że baissa ogranicza się chwilowo do rynku wewnętrznego kraju, podczas gdy w Europie panuje raczej usposobienie nie stałe. Przyczynia się do tego fakt, że od pewnego czasu brak podaży największego producenta kontynentalnego t. j. Rosji, która zmuszona jest do zaspokojenia głodu wewnętrznego.

Doświadczenie wykazało, że Polska pod względem koniunktury zbożowej jest naogół mniej zależną od rynków światowych. Fluktuacje odpowiadają prawie wyłącznie stosunkom wewnętrznego podaży i popytu. A podaź w ostatnich tygodniach stanowczo zmalała, nie pokrywając chwilami zapotrzebowania handlu wzgl. młynarstwa. Poważne ilości zboża odciągał z rynku wewnętrznego rynek gdański, dla którego kalkulowały się lepsze ceny, niż ofiarowane przez odbiorców krajowych. Przyczyną zmniejszonej podaży może być albo wyczekiwanie producentów na dalszą wyżkę cen, (przy zmniejszonym zapotrzebowaniu gotówki na skutek ulg podatkowych), albo też rzeczywisty zanik zapasów zbóż chlebowych, zwłaszcza żyta. Według opinii Instytutu Badań Konjunktur Gospodarczych i Cen należy brać pod uwagę raczej drugą ewentualność. Stąd konkluzja, że podaź w miarę postępowania sezonu będzie się coraz bardziej zmniejszała i że ceny będą miały tendencję zwyżkową.

Czy rolnictwo z tej koniunktury skorzysta, zależy od tego, ile z reszty zapasów znajduje się jeszcze w jego posiadaniu. Przytem należy wyrazić nadzieję, że aż do realizacji przyszłych zbiorów wyjdziemy obronną ręką samowystarczalności.

Dr. S.

Przyszłość kapitalizmu
Ciekawy odczyt prof. Heydla

Starniem Łódzkiego Stowarzyszenia Techników i Towarzystwa Ekonomistów w sobotę, dnia 16 b. m. o godzinie 8,15 wieczorem w sali Stowarzyszenia Techników przy ul. Piotrkowskiej 102 dr. Adam Heydel profesor Uniwersytetu Jagiellońskiego wygłosi odczyt na temat: „Przyszłość kapitalizmu” Wstęp dla członków bezpłatny, dla wprowadzonych gości — 2 zł. Odczyt profesora Heydla, jednego z czołowych ludzi polskiego liberalizmu gospodarczego, znanego w Łodzi z pracy p. t. „Len czy bawełna” wywołał bardzo poważne zainteresowanie wśród sfer przemysłu i handlu.

Konsolidacja życia gospodarczego

pod protektoratem p. Prezydenta Mościckiego

Wielki zjazd przedstawicieli przemysłu i handlu, rolnictwa i rzemiosła zwołany do Warszawy

Prace nad powołaniem do życia centralnego związku przemysłu polskiego, który zjednoczy w sobie centralny związek polskiego przemysłu, górnictwa, handlu i finansów, oraz naczelną organizację przemysłu i rolnictwa zach. Polski,

prowadzone są w szybkim tempie. w terminie, wyznaczonym przez komisję mężów nauki obu tych organizacji, i znać

1 maja r. b. centralny związek przemysłu polskiego rozpocznie swą działalność.

W najbliższych dniach już wyznaczony ma być termin walnego zjazdu organizacyjnego przedstawicieli organizacji przemysłowych i związków celem formalnego powołania do życia nowej naczelnej organizacji przemysłu polskiego. Zjazd

ten odbędzie się w Warszawie. Obecnie jeszcze sprawa statutu i form organizacyjnych nowego związku jest dyskutowana na terenie poszczególnych związków przemysłowych. Równocześnie jest mowa o porozumieniu przemysłu z rolnictwem przez stworzenie komisji porozumiewawczej, co jednak będzie mogło formalnie dojść do skutku dopiero z chwilą powołania do życia centralnego związku przemysłu polskiego.

Obecnie z nową inicjatywą w kierunku dalszej konsolidacji sfer gospodarczych wystąpiły instytucje samorządu gospodarczego. Prace przygotowawcze do tej akcji prowadzone były od dłuższego czasu.

Obecnie plany te zostały uwieńczone pomyslnym wynikiem.

25 b. m. odbędzie się w Warszawie wielki zjazd organizacji samorządu gospodarczego, a więc izb przemysłowo-handlowych, izb rolniczych i izb rzemieślniczych.

Poza omówieniem obecnej sytuacji gospodarczej przemysłu, handlu i rzemiosła, zjazd zajmie się sprawą dalszej współpracy samorządu gospodarczego: przemysłu i handlu, rolnictwa i rzemiosła. Od chwili tego zjazdu

współpraca wszystkich instytucji samorządu gospodarczego nabrać ma stałego charakteru.

Organizacja zjazdu spoczywa w rękach specjalnej komisji, włonionej przez związek izb przemysłowo-handlowych, radę izb rzemieślniczych i izby rolnicze.

W sprawie objęcia protektoratu nad zjazdem zostali przyjęci 14 b. m. przez p. prezydenta przedstawiciele izb przemysłowo-handlowych, rolniczych i rzemieślniczych z prezesem związku izb p.-h. b. ministrem Czesławem Klarnerem na czele.

Jak stosowane będą ulgi?

Wyjaśnienia nacz. Sidorskiego o bonifikatach podatku obrotowego

W dniu wczorajszym donieśliśmy o ustaleniu przez władze skarbowe ulg podatku obrotowego.

W związku z tem zwróciliśmy się do naczelnika wydziału II izby skarbowej, p. Sidorskiego o udzielenie nam szczegółowych wyjaśnień w tej obchodzącej ogół płatników sprawie.

Zarządzenie to ma wielkie znaczenie dla Łodzi i z przysługującego prawa może obecnie skorzystać gros płatników, tem bardziej, że bonifikaty podyktowane zostały ciężką sytuacją płatników, którzy jedna w latach do 1930 roku mieli odpowiednią koniunkturę, a zaległości powstałe wynikają bądź to z opieszałości, bądź też ze złej woli.

Z bonifikat tych mogą skorzystać wszyscy płatnicy zaległości podatku przemysłowego od obrotu, które to zaległości datują się od czasu ich powstania do końca roku 1929.

Dalej bonifikaty przysługują płatnikom, którzy wpłacali cztery kwartalne zaliczki za rok 1930, a pozostali dłużni różnicę z tegoż roku, oraz dla przedsiębiorstw, prowadzących prawidłowe księgi handlowe, którym płatność miesięcznej zaliczki przypadła w lutym 1931 roku.

Nacz. Sidorski oświadczył, że w okresie od 1 kwietnia do 1 września r. b. zawieszono została kroki egzekucyjne na zaległości podatkowe podatku przemysłowego od obrotu, jednak pod warunkiem, że płatnik w tym okresie uiszczył całkowitą kwotę zaległości podatku prze-

mysłowego od obrotu, powstałą od 1 kwietnia 1931 r., a miało to wpłynąć na różnicę do wymiaru tegoż podatku za rok 1930, a następnie wnieśli 1, 2, 3 i 4 kwartalną zaliczkę tegoż podatku na rok 1931.

Dalej wnieśli różnicę tegoż podatku na rok 1931, którego płatność przypada w dniu 15 maja 1932 r., a drobna kategoria płatników uiszczy 1 i 2 ratę zryczałtowanego podatku przemysłowego od obrotu za rok 1932.

Tak więc, stwierdza nacz. Sidorski,

płatnicy mogą korzystać z różnych kategorii bonifikat, o ile dotrzymają terminów płatności bieżących podatków.

Jeżeli zaś idzie o kategorie płatników, którzy zlikwidowali swoje przedsiębiorstwa, a za legają w placeniu podatku przemysłowego, mogą skorzystać z powyższej bonifikaty w zaległości od terminu wpłacenia zaległości tego podatku.

Jeżeli zaś idzie o punkt II — wyjaśniał naczelnik Sidorski, — to

płatnicy, którzy nie skorzystali z bonifikat mogą ubiegać się w odnośnych urzędach skarbowych o wstrzymanie kroków egzekucyjnych,

za zaległy podatek przemysłowy od obrotu, powstały do 1 kwietnia 1931 r., o ile uregulują całkowitą i terminową należność bież. podatku przemysłowego po dniu 1 września 1932 r., a więc wniosą kwartalną zaliczkę na poczet podatku przemysłowego od obrotu, płatną dnia 15 września r. b., III

ratę zryczałtowanego podatku płatną w dniu 15 października r. b., podatek przemysłowy, osiągnięty w sierpniu r. b., oraz dalsze bieżące należności i uiszcza równocześnie jedną trzecią część z sum, wpłaconych z tytułu wymierzonej należności bieżących, która przeniesiona zostaje na poczet zaległości po koniec roku 1929.

W ten sposób płatnik, wnosząc bież. należność, może nie narażać się na dalsze kroki egzekucyjne, o ile przy wpłacie podatków bieżących wpłaci do biurowo jedną trzecią część tych podatków na poczet zaległości.

Z tego wynika, że płatnik, wnosząc jedną trzecią część bieżących należności, może przez okres dłuższy spłacać swe zaległości, unikając egzekucji.

W sprawie bonifikat dla płatników zaległego podatku przemysłowego, którzy obecnie wpłacają podatek ten ratami, izba skarbowa zwróciła się do ministerstwa skarbu o wyjaśnienie, które spodziewane jest w dniach najbliższych. Ci płatnicy winni przedewszystkiem dotrzymać terminów wyznaczonych rat, a po wyjaśnieniu ministra ewentualnie przyznana im bonifikata przesłaby na poczet ich zaległości podatkowych.

Zgodnie z powyższem zarządzeniem obecnie płatnicy, którzy ubiegają się o bonifikaty, winni bez żadnych poddań zwracać się do naczelników urzędów skarbowych i po wpłaceniu ustalonej kwoty, wnosić o przyznanie im odpowiednich bonifikat.

Przedza dla przemysłu pończoszniczego

„Widzewska Manufaktura” domaga się zakazu przywozu z zagranicy

W swoim czasie „Widzewska Manufaktura” wystąpiła do ministerstwa przemysłu i handlu z memorjałem, w którym prosi o zarządzenie zakazu importu t. zw. przedzy bawełnianej kotonowej, gdyż, jak w memorjale swym zaznaczyła, sama przedzę taką produkuje, przyczem powołując się na zaświadczenie jednej z tutejszych firm pończoszniczych. „Seiam” stwierdza, iż przedza przez nią wyrabiana, zupełnie się do produkcji pończoszek kotonowych nadaje.

Ministerstwo przemysłu i handlu zwróciło się o opinię do związku przemysłu włókienicznego w państwie polskiem, który wydał opinię ujemną. Wówczas „Widzewska Manu-

faktura” zwróciła się ponownie do ministerstwa z prośbą o powtórne zbadanie tej sprawy na terenie tutejszej izby przemysłowo-handlowej, na co ministerstwo się zgodziło i wydelegowało do Łodzi radcę Stanisławskiego.

W związku z powyższem odbyło się w dniu 14 b. m. w izbie posiedzenie komisji pod przewodnictwem prezesa Geyera, w obecności rady Stanisławskiego, inż. Luczńskiego, inż. Soleckiego, komisarza Wesołowskiego, dr. Damma oraz p. Zajdenwurma, jako przedstawicieli przemysłu pończoszniczego, przedstawicieli przedziału pp. Przeradzkiego i Koczulskiego oraz przedstawicieli zainteresowanej firmy p. Ma-

ksa Kona. Po dłuższej dyskusji postanowiono wybrać komisję, która przeprowadzi bezstronne i jaknajdokładniejsze badania zarówno z przedzą angielską, jak i przedzą, wyrabianą przez „Widzewską Manufakturę”, o czem po badaniach tych wyda swą opinię.

Opinia ta zostanie doręczona izbie przemysłowo-handlowej, która ze swej strony prześle ją ministerstwu przemysłu i handlu.

Jest rzeczą zupełnie zrozumiałą, iż opinii tej oczekują za równo fabryki pończoszek kotonowych, jak i tutejsze przedziałnie z wielkiem zainteresowaniem. (ag)

Eksport przedzy do Turcji
posiada widoki pomyslnego rozwoju

Eksport przedzy wełnianej na rynek turecki, jeśli chodzi o przedzę polską, jest dotychczas nieznaczny. Turcja nie posiada własnego przemysłu włókienniczego, jednak istnieje pewna ilość tkalni oraz fabryk wyrobów dzianych, które importują przedzę wełnianą, bawełnianą i ze sztucznego jedwabiu, dla potrzeb przemysłowych.

Głównymi dostawcami przedzy dla Turcji w dobrych gatunkach są Anglja i Francja, w średnich gatunkach Belgja i Czechosłowacja, w niskich gatunkach Włochy.

Eksport z Polski mógłby być zwiększony, szczególnie, że przywóz przedzy dla potrzeb przemysłu tureckiego jest wolny, nieograniczony kontyngentami.

Rynek pieniężny

Cedula giełdy w Łodzi

Dolary St. Zjedn. 8,89
 4 proc. poz. inwest. 88.— 87.—
 4 proc. poz. premj. dol. 48,50
 3 proc. poz. premj. bud. 37,25
 Bank Polski 80,50 80.—
 Wielkie Piece 30,50
 Tendencja „laba.”

Prywatne obroty w Łodzi

Kupno. Sprzedaż.
 Dol. amer. 8,89 8,90
 Marki niem. 210,50 211,50
 Funt ang. 33,25 33,75
 4 proc. poz. inw. 88.— 88,50
 4 proc. poz. premj. 48.— 49.—
 3 proc. poz. bud. 37.— 37,75
 8 proc. L. Z. Łodzi 60.— 60,75
 8 proc. L. Z. Piotrk. 55.— 55,70
 Bank Polski 77.— 78,50
 B. słaba tendencja dla akcji i papierów państwowych. Listy zastawne utrzymane, akcje lokalne „Saturu” i K. E. L. — w zaofiowaniu.

Warszawska giełda pieniężna

GOTÓWKA

Dolary 8,89 i pół

CZEKI

Belgia 124,80
 Gdańsk 174,55
 Holandia 361,15
 Londyn 33,70
 Nowy Jork — czeki 8,901
 Nowy Jork — kabel 8,906
 Paryż 26,38
 Paryż 35,13
 Szwajcaria 173,35 173,30
 Włochy 45,85
 Berlin 2117,5 211,90

AKCJE

Bank Polski 79.— 78,50

PAPIERY PAŃSTWOWE I LISTY ZASTAWNE

3 proc. budowlana 37,50
 4 proc. inwestycyjna 88.—
 5 proc. konwersyjna 38,75
 5 proc. kolejowa 32.— 32,75
 32,50
 6 proc. dolarowa 56.—
 4 proc. dolarowa 48,75 49.—
 7 proc. stabilizacyjna 52.— 53,25
 52,25
 8 proc. BGK. 94.—
 8 proc. BGK. (budowlane) 53.—
 8 proc. Warszawy 61,25 62.—
 61,50
 8 proc. Częstochowy 54.—

WARTOŚCI KUPONU z dn. 16. IV

4 proc. poz. dol. 0,04111
 4 proc. poz. inwest. 0,16666
 4 i pół proc. L. Ziem. 1,425
 4 proc. L. Ziem. 1,26666
 8 proc. L. Z. Łodzi 2,33333
 8 proc. LZ. Piotrkowa 2,33333
 5 proc. L. Z. Łodzi 1,45833
 5 proc. LZ. Piotrkowa 1,45833
 4 i pół proc. LZ. Łodzi 1,3125

Notowania bawełny

NOWY JORK.

Loco 6,40 kwiecień 6,23 maj 6,30 czerwiec 6,38 lipiec 6,48 sierpień 6,57 wrzesień 6,65 październik 6,73 listopad 6,80 grudzień 6,88 styczeń 6,97 luty 7,04 marzec 7,13.

NOWY ORLEAN.

Loco 6,37 maj 6,32 lipiec 5,50 październik 6,72 grudzień 6,88 styczeń 6,98 marzec 7,12.

LIVERPOOL

Loco 4,92 kwiecień 4,60 maj 5,58 czerwiec 4,57 lipiec 4,56 sierpień 4,55 wrzesień 4,55 październik 4,55 listopad 4,57 grudzień 4,59 styczeń 4,61 luty 4,63 marzec 4,66

kwiecień 4,68 maj 4,70 czerwiec 4,75.

Egipska: loco 6,50 maj 6,22 lipiec 6,35 październik 6,54 listopad 6,62 grudzień 6,67 styczeń 6,72 marzec 6,88.

Upper: loco 5,74 maj 6,61 lipiec 6,67 październik 6,79 listopad 6,79 grudzień 6,81 styczeń 6,86 marzec 6,92.

BREMA.

Loco 7,52 maj 7,20 lipiec 7,34 październik 7,46 grudzień 7,56 styczeń 7,64 marzec 7,70.

Giełda zbożowa

Na dzisiejszem zebraniu giełdy zbożowo - towarowej w Warszawie obrót ogólny wynosił 619,50 ton, w tem żyta 45 ton. Tendencja stała. Podaż zbóż chlebowych mala. Owies i jęczmień siewny ponad notowania. Notowano za 100 klg. parytet wagon Warszawa w handlu hurtowym, w ładunkach wagonowych: żyto 27,50 — 28, pszenica jednolita 30 — 30,50, pszenica zbierana 29,50 — 30, owies jednolity 26 — 27, owies zbierany 25 — 25,50, jęczmień na kaszę 24,50 — 25, jęczmień browarny 25 — 26, groch polny jadalny 29 — 32, groch Victoria 28 — 34, wyka 27 — 29, peluszką 28 — 30, seradela podwójnie czyszczona 35 — 37, lubin niebieski 15 — 16, lubin żółty 20 — 22, rzepak zimowy 37 — 39, siemie lniane bazis 90 proc. 38,50 — 40, konieczyna czerwona surowa bez kaniarki 175 — 200, konieczyna czerwona bez kaniarki o czystości do 97 proc. 240 — 280, konieczyna biała surowa 275 — 375, konieczyna biała bez kaniarki o czystości do 97 proc. 400 — 500, mąka pszenna luksusowa 49 — 54, mąka pszenna 4-0 44 — 49, mąka żytnia pytłowa 44 — 45, mąka żytnia siatkowa 33 — 34, mąka żytnia razowa 33 — 34, otręby pszenne szale 18 — 18,50, otręby żytnie 17 — 18, kuchy lniane 24 — 25, kuchy rzepakowe 17 — 17,50, kuchy słonecznikowe 40 do 44 proc. 18 — 18,50.

Sąd apelacyjny zatwierdził układ firmy Tauman

W listopadzie sąd okręgowy rozpoznał sprawę upadłości firmy Sp. Akc. dla Handlu i wyrobu towarów jedwabnych i bawełnianych Maurycy Tauman, w której zawarto układ z wierzycielami. Część wierzycieli wypowiedziała się przeciwko zawarciu układu, jako przeciwnego ich interesom.

Również i sędzia komisarz upadłości sędzia handlowy Heiman zgłosił sądowi okręgowemu wniosek o odrzucenie zawartego układu.

Sąd okręgowy odmówił zatwierdzenia układu.

Wyrok ten zaskarżony został przez upadłą sp. akc. do sądu apelacyjnego, gdzie pełnomocnik jej, adwokat Cygański, domagał się uchylecia wyroku sądu I instancji i zatwierdzenia układu, zawartego formalnie w myśl przepisów prawa upadłościowego.

Sąd apelacyjny nie podzielił zdania sądu okręgowego uchylił wyrok sądu okręgowego i układ prawnie zawarty zatwierdził, ponieważ za zawarciem jego wypowiedzieli się wierzyciele na sumę 1,008,481 zł. na ogólną sumę 1,274,889 zł.

KUPCY

którzy polecają swoje towary

W „GŁOSIE PORANNYM”

nie znają zmniejszenia obrotów

Dr. Józef Kon

CHOROBY DZIECI

przeprowadził się na ul. Kościuszki 3 tel. 144 84.

„SANATO”

Zekład Położniczo - Chirurgiczny

Ogrodowa 10, tel. 213-57

I i II klasa

Oddział

położniczo-ginekologiczny

Dr. med. Sz. Eigerowa

Dr. Reitler Kurjańska

Dr. med. J. Baum

Dr. med. W. Bychner

Cena porodu na II kl. wraz z zabiegami 200 zł.

Opleka nad dalszkiem

Dr. med. J. Polekow

Oddział chirurgiczny

Dr. med. M. Kantor,

godz. przyjąć 1-2 pp.

MACA

Maszynowa-Pejsachowa

codziennie świeża oraz

Mąka macowa znana ze

polca znana swjej dobroci

CUKIERNIA N. WEINBERGA

Piotrkowska 38, tel. 149-82.

Upraszam o wcześniejsze zaopatrzenie się w miacę. Wszelkie zamówienia odsyłam do domu. Maca i mąka znajduje się w firmowym opakowaniu

Cena konkurencyjna!

NASIONA dla wszystkich narzędzia i preparaty chemiczne, dla celów ogrodniczych, oraz przyrządy pszczołarskie, polecają składy

L. JASIŃSKIEGO

prowadzone od 1870 roku w Łodzi

ul. Andrzeja 10, tel. 158-56, w Łęczycy, ul. Poznańska 30, tel. 125.

Cenniki bezpłatnie. 3861-12

Do akt. Nr. 290 i 289/32

Ogłoszenie

Komornik Sądu Grodzkiego w Łodzi rewiru VII-go zam. w Łodzi, przy ul. Kilińskiego 96-a na zasadzie art. 1050 Ust. Post. Cyw. ogłasza, że w dniu 26 kwietnia 1932 roku od godziny 10-ej rano w Łodzi, przy ulicy Piotrkowskiej 28 odbędzie się sprzedaż z przetargu publicznego

ruchomości należących do Eugenjusza Trojanowskiego i składających się z różnych rzeczy oszacowanych na sumę zł. 5750.—

Łódź, 6.4.32 r.

Komornik (—) S. Górski

Do akt. Nr. 832 | 1932 r.

Ogłoszenie

Komornik Sądu Grodzkiego w Łodzi rewiru

7-go zamieszkały w Łodzi przy ul.

Kilińskiego 96a na zasadzie art. 1030 U. P. C. ogłasza, że w dn. 25 kwietnia 1932 r. od godz. 10 rano w Łodzi, przy ul. Pomorskiej 41-a odbędzie się sprzedaż z przetargu publicznego

ruchomości, należących do Icka Landau i składających się z książek i mebli oszacowanych na sumę zł. 1000.—

Łódź, 4.4.32

Komornik (—) St. Górski

Wesna zdrowie, Szczęście i powodzenie ży-slowe, Duże ofiary materialne zależne są od jakości towaru. Nie każdy dowolnie zachwalany towar, lecz w ciągu dziesiątków lat w całym świecie wypróbowana jakość zasługuje na Wasze zaufanie.

TYLKO „OLLA”

Tkálnia zarobkowa

przyjmuje na lon

na 42, 48 i 54 calowe krosna

Specjalność wyrób eienkich towarów

MICHEL, Sienkiewicza 72.

Po 20 gr.

NAJLEPSZE CIASTKA

poleca

CUKIERNIA Z. GOMOLINSKIEGO

PRZEJAZD 1. TEL. 193-72 i 209-87

POWIELANIE TEKSTÓW

W DOWOLNYCH ILOŚCIACH, WYKONYWUJE ULEPSZONEMI METODAMI, SZYBKO i TANIO

BIURO „IRENIT”

PIOTRKOWSKA 89 Tel. 223-38

ORTOPEDYSTA-KONSTRUKTOR

wykonywa wszelkie prace, wchodzące w zakres ortopedji: szluczne ręce, nogi, aparaty ortoped. wszelkich systemów, gorsety na skrzywienie kręgosłupa, wkłady ortopedyczne na płaską stopę (platfus) z kompozycji aluminiowej i z masy. Aparatw własnego wynalazku na krótsze nogi, zastępujące obuwie na korku (można na nie wkładać normalne pantofelki). Pasy rapturowe i brzuszne.

Pracownia ortopedyczna

Józef Rosenberg

Kilińskiego 112, tel. 111-35.

Przyjmuje od 9—12 i 3—7, a w soboty do 3 pp. Solidnym i odpowiedzialnym udziela się kredytu. Specjalny dział obuwia ortopedycznego.

SILV-OZON-MOTOR

IDEALNA KAPIEL BALSAMICZNA WZMACNIAJĄCA

Wysilżęć się bezwzględnie naśladowców!!!

Dźwiękowe Kino-Teatry

ODEON

Przejazd 2

WODEWIL

Główna 1

Ostatnie 2 dni!

Film o przepięknych melodjach i arcyzabawnych sytuacjach p. t.

Sekretarka Osobista

Komedja dźwiękowa, pełna niefrasobliwego humoru.

MARY GLORY.

W roli głównej: **MARY GLORY.** • Nadprogram!

NA ŚWIĘTA WIELKANOCNE! NAJ-^{lepiej} TRUNKI ^{taniej} E. SZYKIER

w Łodzi, Północna 1
tel. 107-84.

Egzystuje od 1865 r.

UWAGA: Czerwone wina naturalne dla cukrowo-chorych oraz oryginalne wina palestyńskie „Carmel”

Dźwiękowy Kino-Teatr
„CORSO”
Zielona 2 | 4
Dziś i dni następnych!

I. Czar Tangá

W rol. gł. porywający hiszpan **JOSE MOJICA**
i żywiółowa **MONA MARIS**
Cudowne pieśni argentyńskie!
Film, który olśni, oczaruje i zachwyci!

II. WIATR OD MORZA

W rolach głównych: **Marja Malicka, J. Stępowski, A. Brodzisz, E. Bodo i C. Skonieczny.**
Ceny miejsce popularne. Początek seansów w dni powsz. o 4, w soboty, niedziele i święta o g. 12-ej.

Ogłoszenia drobne

Nauka i wychowanie

WYPRACOWANIA z literatury, historii: wskazówki, porady, materiały, objaśnienia. Pogotowie naukowe. Warszawa, Ceglana 9-26, 828-2

PANNA WYCHOWAWCZYNI z referencjami potrzebna do 2-letniego chłopczyka do Tomaszowa. Oferty z podaniem warunków do Administracji „Głosu Porannego” w Tomaszowie-Maz. —2

Kupno i sprzedaż.

SAMOCZODY

i motocykle używane. Kupno. Sprzedaż. Komia. Zamiana. Auto-Agencja, Gdańska Nr. 82, tel. 189-28. 588-19

MEBLE

krzesła dębowe, stołowe, sypialki, gabinety, stoły owalne tapczany oraz wszelkie meble najnowszych fasonów. Ceny niskie, warunki dogodne
61 Piotrkowska 61
w podwórzu, tel. 136-75.

MEBLON.

29-8

DO SPRZEDANIA szafy sklepowe, przepierzenie biurowe i biurka. Wiadomość: Andrzeja 5, u dozorca. 5562-2

KREDENS i 12 dębowych krzesel bardzo tanio do sprzedania. Ul. Mielczarskiego 24, m. 5. 48-7

DO SPRZEDANIA 1 szpulmaszyna na 40 wrzecion, 1 treibmaszyna na 18 wrzecion. Wiadomość: Sienkiewicza 100. 5506-1

Różne

PIERWSZORZĘDNY Pensjonat „Zdrowie” wł. Jakubowicz Miasto-Las-Kolumna poleca na nadechodzące święta Wielkanocne pokoje komfortowo urządzone. Ceny przystępne. Willa skanalizowana. Woda bieżąca w pokojach. Informacje: Korn, Piotrkowska 117. 493-1

Posady

POSZUKUJE SIĘ wymownych, dobrze prezentujących się panów i pań do akwizycji. Zarobek zapewniony, przy dużych obrotach pensja. Zgłoszenia osobiste od godziny 10-1 i 3-5 Al. Kościuszki 11, parter front. 873-2

POSADY sekretarki, korespondentki wzgl. pracy na godziny poszukuje rutynowana korespondentka polsko - francusko - angielska znająca stenografię. Oferty sub: „Samodzielna” do „Głosu Porannego”. Telefon: 162-99. 826-15

Lokale

Kto poszukuje

mieszkania, lokalu fabrycznego, biurowego, pokoju z klatki schodowej, zgłasza się do jedynego pod wzgl. organizacyjnym w Łodzi biura „Polruch” Al. Kościuszki 27, tel. 141-01, 132-01.

NIKREPUJĄCY i słoneczny pokój frontowy dla małż. z używ. kuchni odnajmę Żeromskiego Nr. 77 m. 7.

POKÓJ (lub dwa) elegancko umeblowany lub bez mebli, ciepły, słoneczny, front, I piętro, z niekrepującym wejściem, również odpowiednie dla lekarza lub adwokata, do wynajęcia zaraz. Kopernika 19, m. 4, od 9 do 12 rano.

POKÓJ ładnie umeblowany, wszelkie wygody, telefon, z utrzymaniem lub bez odnajmę. Nawrot 2, m. 31, front, II piętro, 3 brama.

2 POKOJE bez mebli, słoneczne, ew. z używ. kuchni odnajmę. Śródmiejska 29, m. 6, front, II piętro.

2 POKOJE umeblowane na biuro ew. 1 pokój umeblowany, jeden bez mebli na zamieszkiwanie do wynajęcia. Przejazd 19 m. 15, front, I piętro.

DLA FACHOWCA na pracownię w biuro odpowiedni parterowy pokój oddaje gospodarz domu. Piotrkowska 155, Lahmert, zastać do 10 rano.

BALKONOWY ładny pokój odnajmę. Cegielniana 37, m. 15.

SKLEP oraz pokój z kuchnią, kolonjalny z urządzeniem tanio do odstąpienia Zamenhofska 17.

SKLEP oraz pokój z kuchnią, dwa wejścia, nadający się na każde przedsiębiorstwo, ładnie urządzone tylko dla chrześcijanina do oddania. Kłys, Przejazd 34. Pośrednicy wykluczeni.

SKLEP kolonjalny - spożywczy oraz 2 pokoje z kuchnią natychmiast tanio sprzedam. Wólczańska 166. Wiadomość na miejscu.

POKÓJ umeblowany z telefonem dla pojedynczej osoby do wynajęcia. Tel. 163-50. 5349-7

Zarząd Fabryki Chustek Fantazyjnych i Wyrobów Włókienniczych

„TOGA”, Spółka Akcyjna w Łodzi
podaje do wiadomości p. p. Akcjonariuszów, że w dniu 28-ym kwietnia b. r. o godzinie 6-jej popołudniu w biurze Zarządu w Łodzi przy ulicy Ks. Mackiewicza Nr. 5 odbędzie się **ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE** z następującym porządkiem dziennym: 1) Zgajenie i wybór przewodniczącego. 2) Rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania, bilansu oraz r-ku zysków i strat za rok ubiegły. 3) Powzięcie uchwały o rozdziale zysków wzgl. pokryciu strat. 4) Kwitowanie władz Spółki z wykonania przez nie obowiązków. 5) Wybór Zarządu i Komisji Rewizyjnej. 6) Wyznaczenie wynagrodzenia dla Zarządu i Komisji Rewizyjnej. 7) Sposób zamiany akcji. Akcjonariusze, pragnący uczestniczyć w Walnym Zgromadzeniu, winni na 7 dni przed Zgromadzeniem złożyć swoje akcje w biurze Spółki.
Zarząd Fabryki Chustek Fantaz. i Wyrobów Włókienniczych „TOGA” Sp. Akc.

Dźwiękowe Kino
MIMOZA
KILINEKIEGO 17B

Dziś i dni następnych!
Wspaniały 100%owy film polski p. t.:

Niebezpieczny Raj

W rolach głównych: **M. Malicka, Adam Brodzisz, B. Samborski**
Nad program: **Dodatek dźwiękowy**
Początek seansów w dni powszednie o g. 4, w soboty, niedziele i święta o g. 2. Ostatni seans o godzinie 9.15. Na pierwszy seans wszystkie miejsca po 60 gr.
Następny program: **„MILJON”**

ZATWIERDZONA PRZEZ WŁADZE PAŃSTWOWE
SZKOŁA KOSMETYCZNA

D-ra **MARJI LEWINSONOWEJ**
Śródmiejska 27 (dawnej Cegielniana 6)
Wykłady i zajęcia praktyczne prowadzone są przez lekarzy specjalistów. Informacje i zapisy od 10 do 8

ŚLICZNY pokój umeblowany z niekrepującym wejściem do wynajęcia solidnej osobie. Piotrkowska 132, m. 41. 877-1

DO WYNAJĘCIA duży frontowy pokój, wejście z klatki schodowej, ul. 6-go Sierpnia 10 mieszk. 14. 878-1

WPROST od gospodarza do wynajęcia od zaraz pokój frontowy o 2 oknach, frontowe wejście, na biuro lub skład. Ul. Nawrot 15. 872-2

DO WYNAJĘCIA od zaraz 2 pokoje parterowe, umeblowane wzgl. bez mebli wprost od gospodarza. Wiadomość: Sienkiewicza 100. 5507-1

Zgubione dokumenty

ZAGINEŁA książeczka wojskowa wydana przez PKU. Kalisz na nazwisko Ignacego Rosiaka i świadectwo przemysłowe wydane w Turku. 867-3

Nowo-otworzona mechaniczna
PIEKARNIA MACY
M. Jelin 24 Piotrkowska 24
tel. 173-46

poleca najlepszą, higieniczną
MACĘ MASZYNOWĄ
po cenach przystępnych.

OGŁOSZENIE

Podaje się do wiadomości publicznej, że Sąd Okręgowy w Łodzi na posiedzeniu w dniu 8 kwietnia 1932 r. postanowił: 1) ogłosić upadłość firmie „Przemysł Tekstylny, Towarzystwo dla Handlu i Przemysłu, spółka z ogr. odp.”, 2) chwilę otwarcia upadłości oznaczyć na dzień 8 kwietnia 1932 r. tymczasowo, 3) zamianować Sędzią Komisarzem Sądziego Handlowego Karola Al. Kroeninga, 4) zamianować kuratorem upadłości adwokata Stanisława Al. Heymana, 5) wyrok opatrzyć rygiorem tymczasowego wykonania, 6) odpis wyroku zakomunikować Prokuratorowi Sądu Okręgowego w Łodzi.

Kurator masy upadłości
(-) **Stanisław Al. Heyman**
adwokat.

Na zasadzie art. 476 K. H. wzywam wierzycieli masy upadłości firmy „Przemysł Tekstylny, Tow. dla Handlu i Przem.” sp. z o. o. aby w dniu 23 kwietnia 1932 r. (sobota) stawili się osobiście lub przez pełnomocnika w Sądzie Okręgowym w Łodzi przy Placu Dąbrowskiego Nr. 5, sala Nr. 15 godz. 12 w poł. w celu wysłuchania sprawozdania kuratora i wyboru kandydatów na syndyka tymczasowego.

Sędzia Komisarz
(-) **Karol Al. Kroening**
Sędzia Handlowy

KUPUJCIE Z I-go ZRÓDŁA
WIELKI WYBÓR
Wózków dalecznych | Materaców sprężynowych „PATENT”
Łóżek metalowych | Wytymaczek amerykańskich
Nabyć można w **FABRYCZNYM SKŁADZIE „DOBROPOL”** Łódź, Piotrkowska 73, TEL. 158-01, w podwórzu.

Pierwsza polska
muzyczna komedia wojskowa p. t.
Ulani, Ulani,
CHŁOPCY MALOWANI
najbliższy program
Kino-teatrów
Odeon — Wodewil

Prenumerata miesięczna „Głosu Porannego” ze wszystkimi dodatkami wynosi w Łodzi zł. 4,60, ze odnośnieniami — 40 groszy, z przesyłką pocztową w kraju — zł. 6 — zagranicą — zł. 9. —

Rękopisów redakcja nie zwraca.

Ogłoszenia za wiersz milimetry 1-szpaltowy (strona 5 szpalt): 1-sza strona 2 zł.; Reklamy tekstem redakcyjnym zł. 1,50; w tekście: z zastrzeżeniem miejsca na stronie od 3 do 7 włącznie 60 gr. bez zastrzeżenia miejsca 50 gr.; nadesłane od strony 8-jej do końca tekstu 40 gr.; nekrologi 40 gr. Zwyczajne (str. 10 szpalt) 12 gr. Drobne 15 gr. za wyraz, najmniejsze ogłoszenie zł. 1,50. Poszukiwanie pracy 10 gr. za wyraz, najmniejsze zł. 1,20. Ogłoszenia zaręczynowe i ślubowe 12 zł. Ogłoszenia zamiejscowe obliczone są o 50% drożej, firm zagr. 100%. Za ogl. tabelaryczne lub fantaz. dodatek. 50%. Ogl. dwukolor. o 50% drożej